Контрольный экземпляр

Масс а мехкийн пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕН МИНИСТРИЙ СОВЕТЕН ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадуьйл 1923 шера дуьйна ● ЕРА, 27 СЕНТЯБРЬ, 1979 ШУ. ● № 116 (6091). ● Мах 2 кепик.

СИХДЕ КХАШКАРА БАЛХАШ!

Гудермесски района «Новогрозненский» совхозе дика хьийкъай комсаш. 725 гектара тIа я уж. ХIаьта кхы а 100 гектара тIа комсаш дIайогIа лаьрхIа а я.

Комсий хьувкъам чуийца болаш латт. Массеха бIаь тонна «рвацители» ихача сортах йола комсаш дIаяхьийтай совхозо комсий пункте республика мах боча организацешнен.

Совхозе хьалха латтача коллективах я Ленинан Къахьегама Цlеча Байракхен орденаш лелаеча Б. Насухановен, Ш.-А. Ахматхановен кулгалду бригадаш. Уж шаккхе а Суворов-Юрта юртсовета халкъа депутаташ ба.

Юрта Совета исполкомо хьувкъам чуэцача юкъа балха дикалга хьожаргйолаш депутатий посташ яхкай. Депутаташ хьожаш хул балха боахкача нахьа хьалашка а, теркам тIабохийт цар хьашташ кхочушдаре.

СУРТАШ ТIА: комсаш лелорий бригадир, депутатий поста кулгалхо Б. Насуханов хьожаш ва хьувкъам чуэца; бригадирн депутатий поста члени вола Ш.-А. Ахматханов.

Л. ГРАНОВСКАЯ.
Е. МЕГРАБОВА сурташ

БАРКАЛ ОАЛ ЮРТАХОША

Дукха дIайна дешаш дуйи района колхозашкен совхозашкен Грозцерча «Автоспецоборудование» яхача заводах. Массехк шу да цу заводо «Грозненски молочный» совхоза шефски новкъостал ду. Завода болхлоша яйкий цу боахама силос чуйоккла сангар, тоаьий довкъар кийчдеча цехера агрегат.

Завода болхлой дакъа йоаццаш ба хьувкъам чуэцача а. Совхозе болх беш хинаб ши комбайнери, ши слесари, ши трактористи, цхьа газоэлектросварщики.

Цу коллективо новкъостал даьд кхыча боахамашта а. Грозерча «Родина» яхача совхозе болх а баь. 80 тонн Iаьнаш чуийцаб цо «Советская Россия» яхача колхозе 5 гектар хьажкIашта. цаI помидорашта. 0,8 гектар морковнана оасар даьд. хIаьта прсавриите металлах дукха шитаэш яьй хьоккама агитацена лаьрхIа. 20 тонн гаргга помидораш чуийцай.

Ассиновск консервни заводо а новкъостал даьд моша горошек чуэцача хана. Сентябрь бутт болабеча дена 25 — 35 болхло ва заводера хIара дийнахьа «Заря» яхача совхоза баьццадаараш чуэцаш.

Совхозаштен колхозаштен новкъостал деча хьинаре къахьийгад Ужусенис Юрас, Лагода Лидас, Семенченко Евгене, Дьяченко Альбинас, Горбаков Амирхана, Красноярое Александра, Фостик Михаила, Харитонова Лидинс, Новакова Галинас, Величко Еленас, Смирнова Лидиас, кхычар а.

Завода цехашта кулгалдеш бола А. Скворцови, М. Красильщиковн, Н. Канатини ба юртбоахама къахьегамхошта новкъостал деча хьалхе лелаеш. Юртарча боахамий кулгалхоша цIоагIа баркал оал шефашта.

Я. БУБНЕНКО.

ХЬУВКЪАМА ЛАРА ЙОЛЛАШ ДА ТХО

Доаккхий декхараш да пятилетка даьлагIа шера «Назрановский» совхоза къахьегамхошта хьалхашка латтараш. Уж кхоачашдаре шоай дезал оарцагIдаьккхад болхлоша. Тахаларча дийнахьа цкъатарра нийсденнад кхай тIара балхаш чуэцаш хьажкIаш. оахаш лаьтта дIадуаш ялат, кхьдараш.

Эггара дукхагIа терко езаш а еш а да лаьтта кийчдара гIулакх. Массанена а ховш да, ялат дIадув лаьтта доагIIаче тайпара кийчдаь ца хилча хьувкъам а хеттача тэйрара да хулта. Совхоза, отделеней кулгалхоша, специалисташа, коммунисташа наьха санна кхетамаа болх боарйабаьб къахьегамхошта хьалхашка латта декхараш хIаранена дIадовзийташ.

Ка бола ялат укх шера чуийна даьларза кхашнара ча арадаьккхар. Цул тIехьагIа дисковани а яь оахам цамцадаьккхар. Дика къахьегаш бар трактористаш Эниев Муъса, Мальцев Дмитрий, Мержоев Сулейман, кхыбараш. Цул тIехьагIа вIашагIъелаар оахама мехотряд а. Иза бола тракторашл, дукха болх баь дикагIбола механизатораш ба цу отраде. Морально-материальни гIойленни чулоацам дIаяхайкабаьб хIара механизатора.

Шоашта тIадиила деххар кIаьдвалар да ноархIаш кхоачашдеш ба дикагIболч трактористаш Баталов Iабдулсалам, Амхадов Iалихан, Ажигов Хьаж-Мурад, Плиев Тимербулат, кхыбараш. Дийнахьа йогIа норма 300 процентал тIех кхоачашдьо цар хьабеш бола болх дика бу совхозе хьалхагIа ца хиннача тайпара да оахам.

Ховш да, мел хала шу да 1979 дар ахархошта. Поньло тоьал тIехьашка тетт балхаш, хIаьта а, лаьрхIар чакхдаккха уйла я тха. Совхоза технически кхоачамга хьожа вIаштIехьа йола техника лаьтташ аха дIайолалийтай оаха. Иза болх комплексагIа деларо аьттув балийтаб аха деза лаьтта чIоагIделалехьа хьалхара кийчо е.

Совхозе хIанзлехьа аьха даьнвад 4138 гектар лаьтта, цох 2153 гектар гураьха дув ялат дIадувргдолаш да. Юхедисача 2 эзари ах эзари гектар совтIачуэ тIара хьажкIаш, генараш шекара свеклаш чуийцачул тIехьагIа аха а кийчде а деза из.

КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленума соцам тIа дувц лаьтта леладара культура лакхъе. хIара гектара тIара хьувкъам алсамбаккха безаш хилар. Лаьттанна доал дарга хьежна мара дIайийна культура а хьа хилац. Цудухьа хIара кха укх шера дена гобаьнкха тоадеш, цу эша наьхьаш дIадоахаш болх баьб оаха. Хозахет дика паьрдаьча, тоадаьча лаьтта бола бечарна а.

ДIаде доладаьд рожь. раш аха бош бIаьсти довнан кхаба баьццара конвейер хургьа кох. Кхо бIаь гектар гаргга дIайийнай уж культураш. БIаьсти дергдолча балхий уйлаш хIана еш, дIадоргIолча шекара свеклай, кхартолий, кхыйолча культурай йоакхо еш да тхо. Масала, шекара свеклаш юргйолча лаьтта дIатессай минеральни удобренеш — суперфосфат, калийни тух, селитра — 16—18 центнер хIара гектара тIа. Уж балхаш деш я лаьрхIа вIашагIъелла отряд. Удобрени дIатоссаш къаьстта дика къахьегаш ба Х. Эгиев, Х. Цолоев, Д. Ведзижев, кхыбола механизатораш. Шекара свеклаш юргйола лаьтта дукхагIча даькъе аьха кийча да.

Тхона хет, дIадоладаьча тайпара лаьтта кийчдара балхаш совхоза къахьегамхошта чакхдоахалургйа аьнна. Тха механизаторашта лаьрхIад бIаьсти аха цхьа гектар лаьтта ца дита, гураьна 8 эзар га ялат дIаде.

М. ЛЬЯНОВ,
«Назрановский» совхоза директор.

ЦIена чуэц хьажкIаш

Шерра доаржадаь дIахьош да хIанз ялата хьажкIаш чуэцара балхаш Урус-Мартановски района «Гехинский» совхозе. ХIаьта укх шера 650 гектара тIара чуерзае езаш я уж.

«Херсонец» марках йолча виъ комбайнаца чуэцаш я хьажкIаш. Уж лелаеш ба балха йоккха опыт йола механизатораш: Гучигов Лема, Вахабов Оалхазар, Мусаев Масуд, Садралов Хьасан. Балха нормех лоархIа ца веш цхьаккха вац царна юкъе. ХIаьта социалистически яхье хьалха Вахабов Оалхазар ва. Норма 3,2 йолаш, хIара дийнахьа юкъера лаьрхIача 5 гектара тIара хьажкIаш чуерзаю цо. Социалистически яхье хьалха а волаш миттa оасаре къахьег хьажкIех йиза лафеташ хьатта дIакхувлаш волча тракториста Джабаев Махьмуда. Из боах беш веррига а виъ тракторист ва. Цар бехкагIа комбайн сеца лаьтта моттиг хиннац.

Кхай тIара силос йоллача аьта гIадам дIакхухь 17 машинаца. Машин йоттара аргIа тIакхачарга хьежаш эггара дукхагIа ши-кхо минут мара ха никхац шофераша кхай тIа. Цудухьа дика ала пеш а нийду аккордно-премиальни хьисапе болх а беш.

— Дезала тIера и баьнна гиьнца вай мехка кхыча районашка къахьега аха безаш баьц тха боахаме болх беш бола нах «доккха» ахча даккхара. Ялат чуэцача юкъа хIара механизаторо бегга юкъера лаьрхIача 350—400 сом ахча оц, — йоах совхоза парткома секретара Хасанов Вахас.

Шофераашта юкъе яьржача яхье хьалха Умалатов Мухарби ва. Цо санна дика къахьет Оздамиров Иэруде а Майрбеков Мичас а. Керттерча даькъе уж кхоъ ва яхье хьалхара моттиг къувсаш. ХIаьта Вахабов Оалхазара, Джабаев Махьмуда доахача толамех дувцаш касткаста «молнеш» арахец. Дукхаза тийнад царна социалистически яхье хьалхле яккхарах ахчан совгIаташ.

ХьажкIаш чуерзаара болх иноватоций методагIа хьувкъам чуэцара - транспортни комплекс вIашагIа а елла чанхбоамнх. Хьинаре болх бу техника хьалага хьожаш, екача из тоаеш йолча звенос. Механика Тасуев Iаламата кулгалду цунна. Тешамен ший ханнахьен ду коллективо хьадер. Делкъийга комбайнераша, трактористаша, шофераша хIама юача юкъа тоха дезача кулг а тохаш, ерригача техника хьалага хьеже чакхоаа Тасуев Iаламат ший новкъосташца. Цудухьа техника йохаш кIезига моттигаш а нийслу.

Хьувкъам ма хуллае цIенагIа чуэцара йоакхо ю комбайнераша, трактористаша. ХIаьта а хьажкIаш юс кхай тIа. Уж хьалехьаяра лаьрхIа звено вIашагIъеллай.

Кхеьрийй дог гIоздоаккхаш дика я хьажкIаш. Фуаьльха 50—55 центнер йоал юкъера лаьрхIача хIара гектара тIара.

— Шу-долалуш хIара гектара тIара 30 центнер фуаьльха хьажкIаш чул социалистически декхар тIаийцадар тха боахама къахьегамхоша, план 26,6 центнер йолаш, — йоах Хасанов Вахас — Цхьабакъда, «1979 шера хьувкъам чуэцнага, юртбоахама продукташ доакъари кийчделга Iалашдаре а 1979—1980 шера хьайбаш толаме Iашгара дахара а кхы тIа и де дезача гIулакхий хьакъехьа» КПСС ЦК, СССР Министрий Совета соцам хинначул тIехьагIа дош делар хIара гектара тIара 35 центнер хьажкIаш яха. Шоай деша дай болаш хьа а боагIа хIанз.

Кхы а цхьа хIама да белгалдаккха доагIаш. ХьажкIаш а йолаш пачхьалкхенна 3300 тонн ялат дIадала дезаш яр совхоза коллектив укх шера. Планал совгIа а долаш, хIара гектара тIара 26 центнер чу а дена, ка бола ялат 2277 тонн дIаделар цо. Кхы а 1033 тонн хьажкIаш дIаелча йоалар из укх шера план кхоачашаьль. Цхьабакъда. 100 эзар тонн хьажкIаш чуя республико дош делча пачхьалкхенна 1300 тонн хьажкIаш дIалла лаьрхIар совхоза къахьегамхоша. Шоашта хьалхашка оттадаь декхар цар кхоачашдергхиларах шеко яц хIанз. 440 гектара тIара чу а ева 1100 тонн хьажкIаш дIаенвай пачхьалкхенна.

М. ХАМАТХАНОВ.

КИЙЧО ЕЛГА ТIЕХЬАДАЬННАД

РЕЙД

Дукха ха яисалац Iай хьайбаш чусоцаде. Хетаахьа кийчо ярах тайша да дертеIа уж Iангара доахнэта, укх шера а ерригача пятилетке а хьайбай продукташ яхара декхараш дикагIа кхоачашделга. Мишта латт Iанга фермаш кийчъелга МагIалбика боахамашка? Цу дешага хьожаш хилар «Сердало» газета рейдови бригада.

Эггара хьалха тхо кхаьчар «Малгобекский» совхоза шурий-товарни ферме. НаIараш тоайила, йIоахьянза, корашта кизгаш тоханза да дIамига Iаьсий латта кхий. Иштта да довккагIдараш лоттар а. Топтар хьахарен кIираш тохарен балхаш-м хьайбаш лелаераша шоаш чакхдаьхад шиннa а кхий чу.

Деррига кийчон балхаш хиннахьа чакхдаьха да детта доахан латта кхий. Чура цIендаь кIир теха, наIараш, кораш. тховнаш дIоахдаь, кхы эша кулг теха да из. Тоаьа, болх беш я кхо арадоахаш йола транспортераш. ХIаьта а боккъонца Iаина кийча ларкIа йиш йолаш дац из кхий а. Кхоалле йоацаш ара юкъе латт кхо дIаарадоаккхача транспортерий моторащ.

— Хьалха йолаш яр из кхоалле, — дувц машиниста-наладчика Удиев Арсамава. — ЛурчогIа йохаьь дIаьккхай из. Поачан хилча моторащ довг. Соахка Iай биъ баьгаб. Дукха мах ма бий цар. Цул совгIа, уж тоадеш, хувцаш дукха ха дIайода. Цу хана кхо белашца арадаккха дезаш хул. Цо чIоагIа хьов дам бу ферма болхлошта, къаьстта а божа беттарашта. Трактор хьатIайоагIа наькъаш а да хIаначул тIехьагIа дахна дезаш. ШоллагIа шу да из кхоалле ергьл яха, цхьабакъда, тахапалца хьадеш хIама дац. Кийча яц фермера цIе уголок а. ХIаьта болх берашта из мел чIоагIа эш дувна и мича эш — цар салоIа, кхача буа моттиг ма кий из.

Кхы а вогIа да совхоза хьакхарч кхоабача фермера гIулакхаш. Дукхханахьара ладар чудоагIаш я ялат латта склад. Iочуккета болабенна тхов кхьиннахьа кIал хIамаш а гIортаяь латт.

— Укх шера санна эсала цIаьнкха а химмадац тха ферме Iана кийчо яра гIулакх, — дувц хьакхарчий ферма заведующе Т. Пузенкос, — 1977-ча шера дена тоаира кулг тоханза и яхна хьакхарч латта ши помещени. ДиъллагIа шу да дукха хьакхарч кхоаба корпус ца тоаю.

ДIачуьхала йиш йоацаш бIеха хьаж йоагIа цига. ДIахе вахе йиш йоацаш дукха моэий да.

Соахкара Iа хьатIехкхоачача хана цхьа бахьан тоаль я 120 маргIанна лаьрхIа йола цхьаькха маточни. Цхьабакъда, балхаш во дар бахьан долаш кIоатарч а доахкаш я кIийлеэаш, тоае езаш я клеткаш.

Ахангахьара болх беш бац кхо дIаарадаккхара бола тховна кIал гIолла бода никъ а. Кара кхо аракхахьа дезаш ба хьакхарч лелаераш. ЦIенхаштта тоае езаш я аьхни хьакхарч латта бежкарташ.

КIезига йоакхо ю болхлой вахара хьалаш тоадара. Капитально тоаде дезаш, тхьаьх шера кулг тоханза, тховнаш деха, кIезига а йоачан хилча кий чуухаш, пенаш деха, наIараши кораши хувца дезаш да хьакхарчий ферма дукха болхлой чубаха цIенош.

КIоагашка Iочубелла 320 тонн мукх мара кхы доанъарий кхоачам бац «Малгобекский» совхоза хьакхарчий ферме. Цох кхоачам хилац ах Iай а.

Цунга хьежа да ферма балха хьоккамаш а. Пачхьалкхенна дулх дIадалара план кхоачашъаьчул тIехьагIа, ер шу чакхдоаллаш плана гIа ферме хила еза 3500 хьакха. Тахан йолаш яраш 2800 мара яц. Царех а 800 совгIа дулха дIалла езаш я. Пачхьалкхенна 176 тонн дулх дIадала дезача, ийс бетта дIаденнар 40 тонн мара дац. ПланагIа лаьрхIа хиннарех ахаш а яц хьалкхеь хурсаш.

КIезиг-дукха дикагIа лел Iанна фермаш кийчъелта «Советский» совхозе, Укхаза кийчон балхаш деш ши бригада я — цаI Урус-Мартанерен шоллагIъяр Дагестанерен ена, хIарнеца пхи саг а волаш. Бригадир Митаев Зейнди волча бригадо капитально тоадаьд детта доахан чулатта цхьа кхий; текущи ремонт яьй детта доахани доккхагIдола Iаьсийи чулаттача ший кхийна. ХIанзчул тIехьагIа тоаен йIоахъен езаш я цу кхьиннахьара а наIараш, кизгаш тоха дезаш да кораш.

Соахкехьа а пенаш хьалдетта а даьнна латт кагийча Iаьсашта а профилакторена а лаьрхIа керда хьалдеш дола кхий. Из хьалдаь довккаш эша балхаш деш я Махмудов Рамзан бригадир вола Дагестанера ена бригеда. Цар де дезараш дукха да. Клеткаш елга, хьаьш оттаделга, кхо арадоаха транспортераш оттаелга, кхы а дуккхен низакъален балхаш. Эсала лел уж балхаш.

— Материал йоацаш хул тхо каст-каста, — йоах Р. Махмудова. — Кхьметтел складе йолаш яр а хаиахьа хьаэца вIаштIехьа хилац. Транспортера эша оатхалаш я совхоза складе. Массехк ди да уж цигара хьаэца ца могаш тхо лела. склад хьаелла саг воацаш. ХIанз санна гIулакх леле керда гIишло хьалъяра балхаш чакх ца далар ихерам болаш да планагIа лаьрхIача ихьоалагIча октябре меттел, укх шера а.

Укх шера в ферма кормоцех йоацаш йисар ихерам болаш да гIулакх. КхоалагIа шу да цун пенаш хьалдетта латта. Соахка Iа тIакхоачаш из хьалъяь яккха дош деннадар совхоза кулгалхоша. Из бакъхиланзар. ХIанз укх Iанга хьалъяь яккха лерхI на. Цхьабакъда, тахханалца цу хьакъехьа даь цхьаккха а хIама дац. Кормоцех Iалаьмате чIоагIа эш ферманa, доакъарий кхоачам геттарa кIезига хилар лаьрхIача хIаьта а. Iай хьайбаш кхабара эшарех ахаш а дац тахханалца совхозе кийчдаь тIожен мошен доаъараш.

Iанна фермаш кийчъеча цIенхаштта кхоачамбоацараш да «Кавказ» совхозе а. ВIалла а кийчданза да шоллагIча фермера вIамига Iаьсий чулатта кхий. Дохкадения, хувца дезаш да уйнаш, ладар чуухаш деха да тховнаш. Йоацаш я тамбураш. Тоаен йIоахъен езаш я наIараш. Дуккхенахьа корашта кизгаш тоха деза. ДикагIа яц профилактори а.

ШоллагIа шу да ферме Iаьсашта лаьрхIа керда хьалдеча кхийн пенаш хьалдетта латта. Хьу ца хилар бахьан долаш хьалдаь ца долаш латт из. ШоллагIча фермера детта доахан латтача кхийшка кIир техай, топпар хьаьхаб, хьаьш тоадаьд. ХIанз а йIоахъянза я наIараш, кизгаш тоха дезаш да кораш.

Цу тайпара цIенхаштта кхоачамбоацараш да совхоза доахан кхоаба цхьоалагIа ферма Iаи замалахьа болх бара кийчъеча а.

Iай болх бара кийча яц совхоза жа латта моттигаш а. Капитально тоае езаш я цхьайола желаш. Жа дахкача хана лерттIа болх дIабахьа йиш йоацаш я совхоза ши жел.

Дукха балхаш да совхоза хьакхарч кхоаба ферма лерттIа Iанга кийчъеш хIанзчул тIехьагIа чакхдаха дезараш. Тховнаш тоаде, керда уйнаш тоха, кхы балхаш де дезаш я яхна хьакхарч чулатта шаьхкхе а маточник.

Iай лерттIа хьайбаш кхабара кийча бац районерча кхыдолча боахамашка а. Хьу, кхыйола гIишлой материалаш ца хилар да кийчон балхаш тIехьадалара бахьанех цаI. Тхона хетачох, совхозашта эша гIишлой материалаш Iалашъеча дукхагIа новкъостал де деза «Чеченингушвино» объединене а.

Боахамий кулгалхой, партийни организацей, беррига хьайбаш леладерий сийлахьа декхар да ма могга дукхагIа моттигерча материалех пайда а эцаш, юхейисача хана ерригача хьайбаш кхоабача фермашка Iана кийчо елга.

Б. ЧЕРБИЖЕВ,
«Сердало» газета штате воаца корреспондент;
М. ДАСКИЕВ,
«Ленина байракх» газета болхло;
А. ХАРСИЕВ,
«Сердало» газета собкорр.

Шу беркате да

РЕПОРТАЖ

ДIадахача шера Наьсарерча совхоз-техникума къахьегамхоша ниатгъа мара кхоачашъяьзар пачхьалкхенна генараш дIадалара план. Шу чакхдаьлча механизаторашен специалисташен шоай собране тоххар ни гIулакх. Ший ханнахьа дIадийна хиннадацар генараш, доагIIаш дола Iунал даьда цар.

Укх шера, из гIалат дIа а даьнна, ший ханнахьа 280 гектара тIа дIадийра къахьегамхоша генараш, доагIIаш дола Iунал дир. ХIанз сихбенна из культура чуэцаш ба кхаш леладераш.

Делкъийна кхо сахьат даьннадар со Яндарерча № 1 йолча бригада кхай тIа кхаьчача. Цига бар боахама кулгалхой а.

Боахама директора Цокиева дувц:

— Тха кхаш леладераш укх шера планагIа пачхьалкхенна 200 тонн генараш дIадала дезаш ба. Цхьабакъда, торонашка хьежача из цифра лакхъе йиш йолга гучадаьннад тхона, цудухьа 380 тонн генараш пачхьалкхенга дохка дош деннад оаха. Дукха ха яц тхо хьувкъам чуэца доладенна, тахханарча дийнахьа 130 гектар чуийца даьннад. ХIаьта дIадиккъад 220 тонн генараш, пачхьалкхенна дIаденнад 110 тонн.

— Укх кхай тIа 80 гектар я, — хьахьувкх цо. — Селхан делкъийна дIадоладеннад укхаза генараш чуэца, кхоана йистедоргда. — Болх беш йола пхиъ комбайн дика лел. ХIаьта генараш хIанзалца ца хиннача тайпара хьийкъад: хIара гектаро юкъера лаьрхIача 17,5 центнер лу, планагIа 10 йолча.

Тхо къамьал деш латташ гувна тIехьашкара гучайоал комбайнаш. Цар тIа багIаш ба опыт йола механизатораш: Къахьегама Цlеча Байракха ордена кавалер Кансытов Муъса, Даурбеков Хьамзат, Хамхоев Хавиж, Котиков Iабдул-Мажит, Ужахов Iусман. Царех хIаранех дукха дувца иш и.

Масала, коллективо лоархIаш сий деш ва комбайнер Кансытов. Гураха дIадийна ялаташ чуэцача массаза а социалистически яхье хьалха волаш чакхваьлар из. Цун агрегата тIа даим лепаш яр цIе вымпел. хIара ди чакх массаза дила цуна лора хьалхара ахчан совгIат а. Цуна социалистически яхье а ваьнна къахьегаш хьавоагIа Котиков Абдул-Мажит. ХIанз, генараш чуэцача хана, яхье хьалхле во хьаьккхай. Цун комбайна тIа ягIа пара-ра кара тела цIе вымпел. Иштта ба вожаш а.

— ТIехьависав хьо? — хетт аз цхьан минута сецача Кансыговга.

— Селхан барабана шестерня еха лаьттав со, — йоах механизатора. — ДIахо а болх бе ма безий тха. Социалистически яхье массаза а хьалха латта хала да...

Комбайнашта кIалхара генарех етта хьатта дIайолх Хамхоев Ахьмаден Кансытов Къурейшен автомашинаш. Пхе комбайна тIехьа кхоабу уж генараш дIакхахьа, цхьа минут зехьа ца йоаш вIаштIехьдоал къахьега. Хьаттара заготпункте генараш дIакхухьаш ва дикагIвола шофер Мальсагов Рашид.

Агроном Султыгов Мухьмадн сон долх кхай тIа гIоллла. Наг-нагахьа нийслу Iолийта яза гидуаргаш.

— Кхоана хьалохьаргъя ераш, — йоах агронома.

Сайрийна ялх сахьат доалаш латтар тхо хьатта кхаьчача хана. Генараш дегаш, транспортерашa машина тIадотташ боахкар цхьабола болхлой, шоллагIбараш моттиг цIеньеш, отходаш дIайоахаш бар. Хьатта хьатIаухар генарех етта йола автомашинаш. Кхехкаш бар болх бара болча коллектива коа.

А. САГОВ,
тха соб. корр.

Яхье хьалхалаттараш

Грозненски района «Кулариский» совхоза хьайбаш леладерашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалхарча моттигашка ба шоллагIча фермера дикагIбола доярках Дадаева Зуташ, Саипова Дакиалн, Саидова Зулайв. ДIабаьннача баракI бетта царех хIаранне 2400 — 2646 килограмм шура яьккхай шоай группера хIара Iаттагара, тIаийцача социалистически декхарагIа бIарччача шера 2200 килограмм йоагIача. Коммунистически къахьегама ударникаш тIехьтIехьагIа дикагIа къахьегаш ба.

Я. ЦУКЕ.

БАЬЦАДААРАШ КИЙЧДЕЛГА 25 СЕНТЯБРЬ ТIАКХОАЧАШ (ТОННАШ)

Районаш	План	Кийчдаьраш	Цу дакъе цхьан дийнахь	План кхоачашдина процент
Наурски	2000	2585	1655	129,2
Ножай-Юртовски	850	900	2	104,0
Назрановски	300	301	—	100
Грозненски	38620	27894	1018	72,2
Сунженски	25500	17533	211	68,7
Ачхой-Мартановски	35150	23291	375	66,2
Урус-Мартановски	10000	6093	151	60,9
Шалински	12200	6392	124	52,4
Малгобекски	700	366	11	52,2
г. Грозный	10100	5020	85	49,7
Гудермесски	1490	690	—	46,6
Шелковской	800	340	2	42,5
Надтеречни	1800	140	—	7,8
Веденски	500	—	—	—
Республикин тIелла	140000	91545	3834	65,4

Нов. И. Ф. ГУНЬКОНА Нохч-ГIалгIай АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИИЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума

УКАЗ

Дуккхача шерашка гIиллошъеча беркате болх барах, общественни вахаре хьинаре дакъа лацарах, ваьча дийнахьа дена кховзткъа шу дизарца дувзадения Нохч-ГIалгIай Автономии Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота дойла Гунько Иван Филипповича — «Промсвязьмонтаж» треста Грозненски участка начальника.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный.
1979 шу. 21 сентябрь.

ОТЧЕТ ЛУШ Я ПАРТКОМ

Партхомо шера баьча балхах отчет луш Грозненски дулха комбината партийни собране доклад йир парткома секретара С. С. Ибрагимова.

Докладчико а собране къамаьлаш даьча коммунисташа а белгал ма даккхара, парткома балха тӀа керттера моттиг дӀалоацаш хилар производства эффективности балха дикали айяра дешаш, цеховий партийни а кхыча общественни а организацей болх тоабелга, къахьегама а производственни а дисциплина чӀоагӀъяр, социалистически доладахье лораяр, кадраш нийса хьалахари дӀанийсъяри.

Бийдалца комбинат дика Ӏалашъяь еце а, шерагара шерага дукхагӀа а мехала йокха продукци. Алхха 1978 шера 1977 шераца нийсйича 5,5 млн. сома дукхагӀа ехкай из. Во лелац комбината болх укх шера а. БархӀ бетта продукци йохкара план 111,6 процент, валови продукци яккхара план 106 процент кхоачашъяьй. Кхояьй 553 тонн дулха продукташ. Дикна айбеннаб производства технически боарам.

Тахан комбинато арахец дикала пачхахьалкхен Знак йола пхи тайпа продукци.

Цхьадола толамаш даьхадале а, парткома, комбината кулгалхой, профсоюза заводской комитета балха тӀа дукха кхоачамбоацараш да, йоахар собране къамаьл даьраша. Укх кхаь-диъ шера кхоачашъяц дулх, декъа хьайбай доакъераш, пельменеш, дулха вхфабрикаташ арахецара планаш, кхоачашъяц ассортимента план а, продукце цхьадола тайпаш арахецар лохлуш доагӀа, дукха йоаю балха ха.

ИттлагӀча пятилетка декхараш кхоачашдара тӀехьа болх мела бара бахьанех цаӀ да шоашта тӀадилла гӀулакх цхьаболча специалисташен комбината кулгалхошен бехктокхам ца хеташ леладар. Технически, технологически, экономически службашкара хьадеха доагӀар хьа кӀезига дехар. Комбинате 74 специалист ва лаккхерен лаьрркӀе юкъерен дешар дийша. Цхьабакъда, царех цхьабараша болх творчески бац, цхьайолча хана шоай декхараш нийса кхоачашдац.

Комбинате чӀоагӀа мела лел мовхьаш тӀадоттачен Ӏадоахачен балхашта механизаци елга. Геттара во да гӀулакхаш компрессорни цехе. Цига дисциплина лоха я. Цудухьа халача хьал тӀа я комбината холодильник. Керттерча энергетика. КПСС члена Иванова болх тесса лелабу, цкъаза харц лув. Укх денощка партийни бехктокхаме оза вийзар из.

ХӀанзарча хано дӀадехаче тайпара бац шоай болх технологически служба болхлоша. Цу службай гӀулакхаш во лелара бехке ва КПСС член, комбината керттера инженер В. А. Кишкин. ДӀахо ли йиш йолаш бац цо беш бола из тайпа болх, йоахар собране.

Хован да, комбинат бийдалца шиӀ ханнахьа Ӏалашъяр балха эффективности дикали айяра боккха лоархӀам болаш долга. Бакъда, хьайбаши оалхазараши ханнахьа хьачу ца далар бахьан доалаш сверхурочни балхаш де дезаш хул. БархӀ бетта хьачу ца луш дисар 530 тонн оалхазараш. Цу гӀулакха бехке дукхагӀча даькъе юрта боахама болхлой бале а, дукха да бийдала цеха начальника Медведевас ца деш дуташ а. Цо тахнац контрактаце договораши планаши кхоачаш ца яра бахьанаш, хӀаьта дисциплина во я цун. Аьлча тоъаргда, нахьараши кхаькхийи айпаш доахкаш хилара комбината хӀара шере доккхий зенаш хулга. Из иштта доллаше а, бийдала отдело цу даькъе болх бац, мела да цуи болхлой боахамашцара бувзамаш, нов. Медведевас колхозашцеи совхозашцеи юкъарчал доацаш бувзамаш оттадара опыт Ӏома а яц, балха юкъе а хувлац, боахамашка дӀа а укаш хьайбаш хьайдара инициатива гойтац. Из иштта доллаше а, комбината директора Г. И. Глущенкос бийдала отдела болх тоабара де доагӀар дац.

Собране къамаьлаш даьча коммунисташа Цицулаева, Сидоркина, Раимова, Мустафикова, Меньшикова, кхычар чӀоагӀа критика йир снабжене отдела болхлошта эшача материалашца цар Ӏалашо во еш хиларах, геттара во болх бу транспорто.

Идеологически, политико-кхетама болх дӀало тоаберах бола КПСС ЦК сопам арабаьлча дени кӀезиг-дукха тоабеннаб комбинате беш бола кхетам балара болх. Во лелац лекторски группа, агитаторий, политинформаторий гӀулакхаш.

ВӀашагӀа а елла болх беш я 500 саг гарга юкъевоагӀа политически просвещене, экономически дешара 19 школа. Хьа а херка парткома заседане чӀоагӀбаьб дика опыт йола пропагандисташ.

Комбинате социалистически яхье яьнача коллективе коммунистически хьисапе къахьегара болаше даьха лоацаш 510 саг ва, коммунистически къахьегама ударник ва 243 саг.

ХӀара шера чакхйоах бригадашта юкъера «ПрофессегӀа дикагӀвар» яха цӀи яккхара конкурсаш. «Коммунистически къахьегама бригада» яха цӀи лелаеш йиъ бригада я.

Цхьабакъда, йоахар собране, идейно-политически болх производственни декхараш дикали айяха бувзам болаш лелабац.

Комбинате йолаш я шоай ялаташ социалистически декхараш кхоачаш ца деш йола цехаш, подразделенеш. Геттара во лелт комбинате социалистически доладахье лораелта. 1978 шера даь кхагий къоалаш 1977 шера хиначул дукхагӀа да. ХӀаьта укх шера а кхы кӀезигденнадац.

Белгалдаккха доагӀа, общественни организацей балха тӀа а дукха кхоачамбоацараш долга. Халкъа тӀахьожамхоша хӀанз а кӀезига болх бу производства эффективности балха дикали айяра, социалистически доладахье лораяра тӀехьа. Цар шоай болх наха дӀабовзийтац, даьча тохкамегӀа гучадаьхача гӀалаташта бехке берешта бе боагӀа бехи бац.

Тоъам болаш къестадац общественни кхача дикагӀа хилийтара, болхлой къахьегамеи бытеи хьалаш тоадара дешаш.

ЛерттӀа болх беш яц новкъостий судаш. Дулха комбината парткомо, цун секретара Ибрагимова лоаттабе боагӀа тӀахьожам лоаттабац, йоахар коммунисташа, общественни организацей балха дерна де доагӀа гӀо дац болх тоабара.

Белгалдаккха доагӀа отчетни собране производственни декхараш дукха уйла тӀайохийташ идеологически, политико-кхетама болх бувцаш кӀезига къамаьлаш даьлга. Из иштта хилара дукхагӀча даькъе бехке вар отчет яь парткома секретарь нов. Ибрагимов. Цун доклада тӀа а кӀеззига бийцар из болх.

Т. ТУГАНОВ.

Бешла-дина головача оал «Грознефтехимреместрой» треста механизаце управленерча слесарах, къахьегама ветеранах Ремезов Иван Михайловичах. Шо мел еш йола ремонт лоацача хьинеи дикеи чакхйоаших цо.

Хьинаре къахьегаш-социалистически яхье хьалха латташ хиларах дукхаза а сийлен грамоташ тийнай цунна, иштта беркъалаи лехад.

СУРТА ТӀА: слесарь И. Ремезов.

З. БАТЧАЕВА сурт.

«Грознефтеоргсинтез» производственни объединене производственно - товарни агиторе кӀезига бац хаддаьза социалистически яхье хьалха латташ хиларца белгалбаьна болхлой. Царех ба № 16 йолча установкера болхлой а. Цар массане а лоархӀаш сий деши я йоккхагӀйола оператор, коммунистически къахьегама ударник Завода Нина Ильинична. Эггара дикагӀйола производственницаш хиларах тарра цун портрет «Грознефтеоргсинтез» объединене сийлен книжка тӀа дихьад.

СУРТА ТӀА: йоккхагӀйола оператор Н. Завода.

З. БАТЧАЕВА сурт.

Нохч-ГӀалгӀай АССР Лаккхехьарча Совета Президиуме

СОВЕТИЙ СЕССЕШ КИЙЧЪЯРЕИ ЧАККЪЯХАРЕИ ПРАКТИКА ЭРГАЙОАХАШ ТОАЕ

Нохч - ГӀалгӀай АССР Лаккхехьарча Совета Президиумо дийцар Надтеречни района халкъа депутатий Советий исполнительни комитета Советий сессеш кийчъяреи чаккхъяхареи практика дӀахо эргайоахаш тоаяра тӀехьа беча балхах дола дош. ТӀайийцача соцам тӀа белгалду, районни, поселкони, юртий Советий исполнительни комитеташа цу лостамагӀа цхьабола болх баьлга. Районе конституционни ханашка ю сессеш, цига дувца уттаду боахамаи социально-культурни дегӀаахара дешаш, харжархой наказаш кхоачашдар мишта лел дувц.

Районни, цхьайола юртий Советаш дукхагӀа уйла тӀайохийта яьннай сессеш кийчъяра, цу гӀулакха дукхагӀа юкъеуву массазара комиссеш, депутаташ, актив. Советаша наха дукхагӀа дӀабовзийт шоаш бу болх. Исполнительни комитеташа депутаташеи бахача махагеи шийханнахьа хоам бу сессешкара гулъярах, уж хургйолча моттигех, цига дувцаргдолча дешаех. Сессешка содокладаш е яьнай массазара комиссеш.

ХӀанз керначa Советаша кӀезига - дукха чӀоагӀбаьб исполнительни комитетий балха лоаттабу тӀахьожам. Сессешка хан-ханнахьа, цу долалуш ладугӀ исполкомаша шоай баллах еча отчеташка. Районни, Братски, Гвардейски юртий Советий исполкомаша депутаташка хоам бу сессешта юкъерча хана шоаш баьча балхах, Совета решенеш, депутатий критически замечанеши предложенеши, харжархой наказаш кхоачаш мишта ду.

Советий сессеша баьча балхо гӀо дир Советий берригача балха боарам айбара, экономически социально-культурни дегӀаахара планаш кхоачашъяра.

Цунца цхьана района халкъа депутатий Советий исполнительни комитеташа сессеш кийчъеш а чакхйоахаш а беча балха тӀа долаш да цӀенхаштта кхоачамбоацараш. Дувкхача Советаша шоай сессешка дувцац боахами культурен дегӀаккхуллара деррига лоархӀаме дешаш. Масала, Надтеречни юрта Совета сессешка дувцац комиссеш леладарца дувзадеина дешаш, Совета лаьтта уллача «Озерный» совхозо болх мела беш, укх тӀеххьарча пхе шера комсаш яхара план кхоачаш ца еш йоллаше а.

БоагӀгӀача боарам тӀа чакхъяхац сессеш Бено-Юртовски, Знаменски, Кировски, Мекен-Юртовски юртийн Горагорски поселкови Советашка. Уж кийчъю дешаш кӀоаргга ца довзаш, анализ ца еш.

Бено-Юртовски, Кировски, Комаровски, Мекен - Юртовски юртий Советаша сессеш кийчъяра кӀезига юкъеувз массазара комиссеш, депутаташ, актив. Цу Советашка е еза уйла яц шоай болх харжархошта дӀабовзийтара. Советий решеней проекташ граждански собранешкей, предприятейи учрежденейи коллективашкей дӀаховзийтац, цига хоам бац Советаша тӀайийцача решенеех.

Бено - Юртовски Надтеречни юртий Советашкара сессеш депутаташа кӀезига дакъа лоацаш чакхъювл.

Дукхача юртий Советаша тоъам болаш уйла тӀайохийтац отчетни сессеш кийчъяра а чаккхъяхара а. Шоай чулоацамга диллача исполкомий отчеташ информацини хьисап долаш хул дукхагӀча хана, цар дашхац кхоачамбоацарий бахьанаши дешаш къестадара бола исполкомий лоархӀами, цига кӀезига ю самокритика.

Моттигаш и массазарча комиссей отчеташка сессешка формала ладувгӀаш. Цу дешаех йола решенеш дукхагӀча даькъе дош дувца а ца дувцаш тӀайеш.

Цхьайолча Советаша (Надтеречни юрта, Горагорски поселкови) тӀайийю решенеш корта болаш, до дезачоа тӀаерваль хилац. Сессешка яь критически замечанеши предложенеши хьегулъяц, уж кхоачашъяра мероприятеш уттаяц. Района дукхача Советашка тӀайийца решенеш кхоачашъяра тӀехьа тӀахьожам мела лоаттабу, цу гӀулакха кӀезига юкъеувз массазара комиссеш. Цхьайолча исполкомаша лоа цхьайолча предприятейи учрежденейи кулгалхоша, совхозий директораша Советий решенеш кхоачаш ца яр.

Сессешка тоъам болаш ладувгӀац депутатий хоамаш. ХӀанз а кӀезига хийда эц депутатски запрос санна йолча тӀайийца решенеш чакхъяхара депутаташа тӀахьожам лоаттабара формах. ДӀаяхача хана районни Горагорски поселкови Советий сессешка ши запрос мара яьлц.

Нохч-ГӀалгӀай АССР Лаккхехьарча Совета Президиумо халкъа депутатий Надтеречни районни Совета исполком декхарийла йир белгалдаь кхоачамбоацараш дӀадаха, сессеш кийчъяреи чакхъяхареи практика дӀахо эргайоахаш тоаелга, боахамаи социально - культурни гӀирсаши хьалдечара цар лоархӀам айбелга Ӏалашде. Йолаш йола тороеш гучаяхара, кхоачамбоацарашта критика яра, промышленни юртбоахамеи производства, гӀишлошъяра дикали эффективности айяра, наьха инициативеи творчески хьинари алсамдаккхара, диълагӀча шерей бӀарччача пятилетка планаши социалистически декхараши хана хьалха кхоачашдара района къахьегамхой оарцагӀбахара сессей торонех биззагӀа пайда эца.

Из дара духьа:

— Советий сессешка къоасталайта хан-ханнахьа уттаде деза планировани, боахам, доал дега тоадарца, производства эффективности продукце дикали айярца, дикагӀйола опыт юкъейоалларца, экономически социально-культурни дегӀаахара планаш кхоачашъяра тӀахьожам лоаттабарца, боахама зенаш дара духьала къовсам лоаттабарца дувзадеина а кхыдола а лоархӀаме дешаш;

— Ӏалашде деза сессеш чакхъяхара организационни боарам айбелга, сессеш кийчъяра шерагӀа юкъеувза еза массазара комиссеш, депутаташ, бахача наьха общественни организацеш, лоархӀамегӀа долча дешаех йолча решеней проекташ юкъа еза къахьегамхой собранешка, выездной сессешка дешаш дувцара практика юкъейоалае еза;

— тӀайийца решенеш кхоачашъяра тӀахьожам лоаттабеш дукхагӀа бе беза организаторски болх. Депутатий, массазарча комиссей цу гӀулакха доагӀа хьинар айде деза, райисполкома отделашкара, предприятей, организацей, учреждений кулгалхошкара Советий решенеш кхоачашъяра чӀоагӀагӀа хьадеха деза хьадеха доагӀар;

— хан-ханнахьа депутаташа хоам бе беза СоветоххьалхагӀа тӀайийца решенеш, депутаташа тийнна критически замечанеши предложенеши, хӀаьта иштта харжархой наказаш кхоачашдарах, Совета сессешта юкъерча хана исполкомаша баьча балхах;

— исполнительни комитеташа, массазарча комиссеша Советий сессешка еча отчетий дикал айе еза, Ӏалашде деза уж корта болаши массе оагӀорахьареи юкъилга, хьадаи де лерхӀача тӀаерзаьни решенеш тӀаэцилга;

— сессешка дукхагӀа ладугӀа деза депутаташа шоай декхараш, Совета а цун органий а решенеш цар тӀадехка гӀулакхаш кхоачашдарах еча отчеташка;

— шерагӀа юкъедовладе деза сессешка исполнительни комитеташа, гӀулакхаш тӀаьрча нахага депутаташа запросаш елга, депутатий запросегӀа деннача жоппагӀа Советаша йоагӀ-йоагӀа решенеш тӀаецара порядок лелае еза;

советий болх маха дӀабовзийтара Ӏалашде деза. Хургйолча сессех депутаташеи бахача махагеи шийханнахьа хоам бе беза, дӀадовзийта деза цига дувца уттаду дешаш, Совета решенеш дӀайовзийтаран уж кхоачашъяра нах оарцагӀбахараи вӀаштӀехьдаха деза депутаташ харжархошца вӀашагӀкхетилга.

Республика халкъа депутатий Советий районни городской исполнительни комитеташта тӀадиллад Советий сессеш яра балха анализ елга а цига дола кхоачамбоацараш дӀадоахилга а.

№ 18 йола «Агитатора блокнот»

Республикерча бурув деттача бригадашта юкъе шерра држаш я Г. А. Шуликин керте латтача, цхьан бригадо цхьан шера 5 эзар метр бурув тохар дукха нах йолаьча бурув тохара белхий Старогрозненски управлене комсомольско-кагирхой бригада почин. Къахьегама яхь идеологически Ӏалашъяра дешашта хеталь я «Бригада хьалха латта опыт КПСС обкомо къоабалъяьй» яха КПСС Нохч-ГӀалгӀай обкома пропаганди агитацен отдела «Агитатора блокнота» аргӀанарча, 18-ча, номера редакционни статья. Цигтача кепатохаш да Ленина ордек лелаеча «Грознефть» яхача производственни объединене беррига бурувдеттарашка цу коллективо даь кхайкар.

Кепа теха дукха материалаш я «Дена деноши» яхача рубрикана кӀал. СССР Конституце пи шу дизарга лаьаьй «Бокъонца долча халкъа Ӏаьдала котало» яха Нохч-ГӀалгӀай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатела Х. Бокова статья, машинашъечун Денна хеталь я еза-йоккха машинаш еча болхлой профсоюза обкома председатела И. Исрапилова «Еза-йоккхача индустре дог» яха статья.

«Агитаце практика» яхача рубрикана кӀал кепа теха я «Беседа ер я агитатор В. Хрестина» яха корреспонденци — Наурски района С. М. Кирова цӀерагӀча совхозе комсаш чуэцача беча идеологически балха хьакъехьа.

Дунен халкъашта юкъера гӀулакхаш дувцаш я «Немций къахьегамхой пачхахьалкхен 30 шу дизад» яха М. Подключникова статья.

«Художника - оформителан хьехамаш» яхача рубрикана кӀал дӀахо а кепатт материалаш «Плакат». Из мишта хила деза?» яха статья язъю художника - оформителa М. Пилипенкос.

Партийни вахар: коммунисти пятилеткеи

ЧӀОАГӀЛУЛДА МУГӀАРАШ

Дукха ха йоацаш «Красный молот» завода партийни организаце керда членаш хьанийцар. Коммунистий бокъха тешам белар цеховой комсомольски организаце бюро секретарах токарах Р. Исраповах, фрезеровщиках Р. Нигматулинах, электрогазосварщицах С. Умалатовайх. Партийни мугӀарашка дӀаэттар юкъханцарча партийни организаце ерригача коллективо лоархӀаш бараш, производственни общественни вахаре шоай хьинар гойтараш. Масала, С. Умалатова республика Лаккхехьарча Совета депутат, Ленински комсомола преме лауреат я. Апрель бетта чакхъьаккхай цо шийн пятилетка.

Керттера профессеш йола болхлой, коллектива дикагӀбола викалаш парте хьаэпара тӀаберзабаь ба заводской партийни организаце болх. Керда низаш юкъедаххаро шерду цуи влияне доазонаш, производственни общественни гӀуллакхашта еш йола влияни чӀоагӀъю.

Цхьа бахьан доацаш дувцац аз цу коллективах. Республика машиностроене флагман, сийлахьча революционни, тӀема, къахьегама традицей завод я Грозне Ленински районе. Кхо шу хьалха духхьал парте Ленински райкома цӀевхаштта критика йир КПСС хьанийбераштa юкъера болхлой кӀезигбалах. Из тайпа сурт хоалуш дар къаьнагӀча мехкдаьтта районе — Старопромысловски, хӀаьта иштта Назрановски, цхьайолча кхыча райкомашка. Цу хьало цӀенхаштта уйла е езача кхоачайир парте областной комитет.

Керда хьачуийбераш хьахоржилга а хьалкхебелга а тоаде тхона гӀо даь программни документ да Киргизех лаьца КПСС ЦК-ас баь бовзаш бола сопам. Цунца хьалхле а лелаеш критически къоастадир хӀара партийни организацера гӀулакхаш малагӀча хьал тӀа да, кхоачамбоацараш дӀадахара хьадда гӀулакхаш белгалдир. Эггара хьалха обкомо лертӀабаьккхар шоай мугӀараш чӀоагӀдара тӀехьа партийни организацешта беча балха лоаттабу тӀахьожам. Хан-ханнахьа анализ е даьлар уж дегӀаахара динамикена, шу процессе мелагӀа хувцашам хул гуча а доахаш. Из дезга хьадех оаха городски районийн комитеташа а. ХӀаьта из анализ ю къахьегача коллективай дхоапара ди, цар специфики дегӀаахара башхалош чоте а эцаш. Бюро заседанешка ладийгӀар КПСС Урус - Мартановски Старопромысловски райкомаша парте XXV съездо кандидатски стажа лоархӀам айбара дӀадехараш кхоачаш мишта ду дувцаш яьча отчеташка.

Цар а чакхдаьхача кхыча гӀулакхаша а торо елар областной партийни организаце дикала состав тоае. ХӀаьта эггара хьалха из дир болхлой классеи колхозни ахархойи дикагӀбола викалаш цуи мугӀарашка хьачуэцара чотах. Нагахьа санна диъ шу хьалха хьачуийцарашта юкъе ахвнел кӀеззига дукхагӀа мара болхлой хиннабеце, дӀадахача шера — 66,4 процент. Тха организаци къонъеннай. Ноахалаша шоай моттиг дӀалувзар кхьаьгга гу тхона укхаза. Къоначa наха, коммунисташ а хила, дӀахо кхуьа шоай бокхагӀча новкъостий гӀулакх.

ХӀаьта Ленински парте члена йоаккха цӀи лелае йоагӀача тайпара лелаеча тха сийлахьча лоаман кхалнахах ца оалаш мишта ӀелургвaӀ. ДӀадахача шера КПСС мугӀарашка баьккхачарех кӀоаи кхоалагӀъяр — кхалсаг. Уж — производстве хьалха латтараш, дикагӀбола активисташ. Ер я Костоева Османа Марьям. Пхийтта шу хьалха ера из назрановски «Электроинструмент» яхача заводе болхло йолаш. Сайрийнара школа а яьккха заочно техникуме яхар. ХӀанз Османа Марьям — сборочни цеха начальник, предприятие дикагӀчарех цаӀ. Болх, бераш хьалкхедар (цун уж диъ да) — хетаду. Мичара яхьаргья йукъа минут? Селла мукъа йоацашехьа а Костоевана ха кораиоагӀа общественни гӀулакхашта. Из пропагандист, женсовета член я.

Нохч - ГӀалгӀайчен коллективашка оагӀув оагӀох а теха къахьегаш ба нохчий, гӀалгӀай, эрсий, украинцаш, кхыча къаьмий народностийн нах. Уж цхьа дезал санна болх беш а бахаш а ба. Халкъаш гаргаахара процесс хул. Цо чӀоагӀа тешал ду ленински къаман политика котъялара. Республика интернационалийн хьисап иштта хьагу партийни организацешка тахан керда хьатуухача лахага хьежача а.

Белгалдергда аз: Тхоай мугӀараш шердарга хьожаш оаха сихдац коммунистеш дукхагӀа хулийтилга. Бакъда, тха саготдеш да хӀанзарчеа юртара къахьегамхой парте кӀезига болга. Масала, Сунженски районе 7,5 эзар колхозхо ва, хӀаьта царна юкъе коммунисташ — ворхӀ бӀаьннел кӀезигагӀа. Дукхача бехктокхамечен лоархӀамечен участкайка уж вӀаьлла а бац. ХӀана? МегаргӀоле наь бац укхаза? Шеко яц болаш хиларах. ХӀаьта а колхозий дукха партийни организацеш вӀалла а дегӀа ехаяц, хӀаьта нахаьнаахьа хьачуийнав цхьаьца саг.

ЧӀоагӀа лоархӀам болаш да коммунисташ дӀаийсбар, цар низаш нийсагӀа дӀа-юкъа денъар. Бакъда, тха производства цхьайолa звеньяш партийни влияни йоацаш ю. Хьаьнаргьа вай хьайбай боахам кертерча доакъоех цаӀ болаш йода Наурски район. Укхаза 957 яха Ӏу ва, хӀаьта царна юкъе 55 мара коммунист вац. 210 доярках шиъ мара парте член яц. МӀахал мара бац уж свинаркашта юкъе а. Кхетадеш да уж организацеш чӀоагӀъяра де доагӀар де дезилга.

Республика халкъа боахаме хӀара анъалагӀвар специалист — КПСС член. ХӀаьта а укхаза а я шоай проблемаш. Хьачуийбета гӀулакхерча наха юкъе кӀезига ба юкъарчал доацаш производство вӀашагӀйолливаен цун технологи лелаеш. Иштта, Назрановски районе тӀехххьарча хана кандидатски карточкаш дӀайийцача новкъосташта юкъе вац цхьаь цаӀ инженер, агроном, зоотехник. ТӀаккха мишта дувца йиш я мугӀараш дегӀадахкара хьажарах? Парте областной комитета бюрос цӀераш яьха партийни комитеташ нийсача новкъа яьхар, царга дӀахайтар из лоархӀаме гӀулакх цар тесса, система йоацаш леладаьлга.

Парте боагӀараш бокъонца сакхетам болеи хьинарен политически бӀухой хилийтара чӀоагӀа болх бе беза. ХӀаьта из болх цхьан дийнахьа бича боалаш а бац. Укхаза керттера лоархӀам юкъханцарча партийни организацей ба. Алхха уж я хьаьда практически гӀулакхаш аьлха тӀа ирдаь дит санна тоххаш нах хьалихебо шерра тороиаш йолаш. ДукхагӀйола партийни организацеш дукхагӀа йовзо еш, хьадеха доагӀар чӀоагӀагӀа хьадехаш я шоай кхел Ленина партеца йоза лаьрхӀа поашкаро. Масала, массаьара хӀама а хиина дӀалттах дӀаяца аьнна тела заявленеш хьайийлалача партийни собранешка ювцилга. Новкъосташа хьачувоагӀачун дика гӀуланхаш дийца ца Ӏеш, дикадар хилча ловш, белгайоах цун мела моттигаш, корта бола хьехамаш тел. ХӀаьта дукха ха яц парте саг хьаэцача собранешка Ӏа яха хьинар ца гойташ хинна. Партбюро секретара хьачувоагӀачун заявлени Ӏоешар, вишо шиӀ биографи хьаювцар. Дой а шиъ-кхоъ хаттар дора, цигга хьахозар: «Деррига гуш да, голосоване оттаде».

Рекомендацеш телорий бехктокхам айбу оаха. Новкъоста хьалхара доалла отталехьа яхьа тараза тӀа «дикадар» а «водар» а Ӏотта дилла ма деий. Кхетадеш да, керттера мах сага балхацара гӀуланхий бу. ХӀаьта а уйла тӀа ца йохийташ дита йиш йий цо ший идейно-политически боарам ай мишта бу, общественни вахаре мел хьинар гойт, быте мишта ва, бераш хьал мишта кхеду? ЛоархӀам болаш кандидатски стаж чакхйоаккхача хана рекомендаци еннараша кандидаташта КПСС Программан Уставен положенеш дикагӀа кхетае гӀо дар, цун вахар, болх, деша мишта деш кӀоаргагӀа довзар... Из де деза, аргда вай. Новай - Юртовски районе Гагарина цӀерагӀча колхоза коммунисташа А. Кандаровен, И. Эдиловен санна. Цар парте яха рекомендаци еннай тхьамка леладеча Р. Ахмедована. ХӀара дикна хьеж уж цун толамашка, дешаца а гӀуланхаца а гӀо ду, цо дӀадоладаь дика гӀуланхаш хьаллоац. Уж тайпа масалаш дукха да.

Халахете а, кӀезига моттигаш яц рекомендацеш телараша а юкъхьанцарча партийни организацеша а шоай мугӀараш шердар бе-башха доацаш, доагӀар хьа ца дехаш леладеш. Гудермесски районе «Правда» яхача совхоза коммунисташа, масала, кандидатала хьанийцар В. Кисабиев. ХӀаьта ах шу даьлча сагага ца хоатташ болх а биллаш ма хилларе, дӀаьхам давккха дӀавахар. Из юхавеча КПСС членашта Т.-А. Джамбалхановен Х. Димаевен цхьаккха а хӀама ца хилча савна рекомендаци елар цунна парте членалла ваха. ГӀалат баьннаб? Баьннабац. Укхаза кхыдар да. Из шие ма ярра безпринципность я. ХӀаьта шуй тӀехьагӀа, собране, кхыча коммунисташа а хьагойтар безпринципность. Кисабаев хьазцара тӀехьа кулгаш а яйдаь. КПСС Гудермесски горкома бюрос дикка из дош къоаста а даь юкъханцарча организаце решени юха а яьккха ца йоагӀача сага рекомендаци еннараш партийни бехктокхаме эзар.

ДӀадахача шера 122 кандидат парте член ца хулаш висар. Цхьан оагӀорахьа из да коммунисташа хьадеха доагӀар дукхагӀа хьадехилга. Бакъда, уйла ца йича ялаш хьаэца а боагӀаш хьанийзабийхьогӀ беррига кандидаташ, шера царна болх дика баьбий-хьогӀ аьнна.

Кандидатски стаж — хӀара коммуниста биографе лоархӀаме оагӀув, хьалхера шийтайпара экзамен я. Из дӀалуча хана тохк ший дерриг низаш парте гӀулакха дӀадала саг кийча вий, коммунистa цхьа аьттув — халагӀа йолча хилар мара боацилга кӀоаргга кхетадаьдий-хьогӀ аьнна. Из дага кхоабаш кандидаташ шоаш хилараллоагӀа, кандидатски стаж чаккхйоаккхилга вӀаштӀехьдаккха дезаш йола партийни организацеш а хила еза. Из да иггара хьалха — саг общественни балха юкъеолар, цуна партийни гӀулакх тӀадиллар, цу тӀа а хьажа деза из новкъоста дего къоабалдеш, цун знанешкен дулургдоа чунгеи хьежжа хилийта.

ДукхагӀча партийни организацеша из иштта да а ду. ХӀаьта а цкъаза кхы тайпа а нийслу: сагага кандидатски карточка дӀа а лий из вицлу. Из дагавох кандидатски стаж чаккхълуча. ХӀаьта гучадоал саго ше цхьаккха белгалдоалаш дика хӀама ца даьлга. Иштта хилар «Курчалоевский» совхозерча З. Магомадовайца. Из КПСС Шалински райкома бюрос дӀа ца эцаш йитар. Эггара хьалха укхаза бехке я боахама партийни организаци.

Оаха де дезар ду кандидаташта болх беча цар уставо дӀадехараш кховчаш мишта ду дувцаш телача отчеташка ладугӀилга, собеседованеш елга, къоначa коммунистий школе дешилга санна йола формаш юкъехувлара. Уж школаш тӀъаьннел дукхагӀа я тха. Уж болх беш я парте горкомашкей, райкомашкей, йоккхача парткомашка. Укхаза къоначa коммунисташа Ӏомаю КПСС Устави Программeй, съездий пленумий материалаш, чурчеи аракъарчен политика актуальни проблемаш, партийни балха дешаш. ХьинарегӀа болх беш я Грозненски Ленински райкомашкара школаш. ДикагӀча оагӀорахьа шоаш хьегойтай иштта къоначa коммунистий совещанеша, партеи къахьегамеи ветеранашца вӀашагӀкхетараша.

КПСС хьачуэцарси къона коммунисташ къалхехебарен болх эргабоахаш тоабеш оаха йоакхо ю юкъханцарча партийни организацей сий лаьхдара, парте XXV съезда решенеш, иттлагӀча пятилетка заданеш кхоачашъяра къахьегамхой оарцагӀбоахачара цар лоархӀам айбара.

Л. МАГОМАДОВ,
КПСС Нохч-ГӀалгӀай обкома секретарь.
(Укх шера 25 сентябре арадаьннача «Правда» тӀара).

СОВГІАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

КЪАХЬЕГАМХОШТА «КЪАХЬЕГАМА ВЕТЕРАН» ЯХА МЕДАЛЬ ЯЛАРАХ ДОЛА
НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА
УКАЗ

1974 шера 18 январерча СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Указага хьежжа дуккхача шерашка цІеиа къахьегарахи къахьегаме карагІдаьккхарий хам беши СССР Лаккхехьарча Совета Президиума цІерагІа «Къахьегама ветеран» яха медаль дойла

СТАРОПРОМЫСЛОВСКИ РАЙОНЕ ГІОЛЛА

Промыслова геофизика специальни конструкторско-технологически бюро гІолла:

Вакитина Наталья Степановнана — пенсионеркана.
Мельситова Лидия Ивановнана — материально-технически Іалашон отдела йоккхагІйолча инженера.
Немчинова Лидия Максимовнана — моляра.
Петров Николай Федоровича — пенсионера.
Пименова Ирина Леонтьевнана — машинисткана.
Перова Вафирана — пенсионеркана.
Радикулов Живада Махмутовича — опытно-методически парте воккхагІйолча геофизика.
Свиридова Татьяна Михайловнана — электрофотографа.
Суровкина Лидия Михайловнана — пенсионеркана.
Якимец Пелагея Федоровнана — уборщицана.

№ 6 йолча городской поликлинике гІолла:

Бобрицкая Валентина Тимофеевнана — медсестрана.
Гадовская Анна Ивановнана — медсестрана.
Елкин Михаил Ивановича — лора-рентгенолога.
Зинченко Николай Алексеевича — лора-рентгенолога.
Ивашук Нина Викторовнана — рентген-лаборанта.
Карпова Вера Алексеевнана — пенсионеркана.
Куприянова Марина Николаевнана — фельдшера.
Кравцова Наталья Николаевнана — медсестрана.
Морозова Клавдия Ильиничнана — лора.
Фурашова Любовь Герасимовнана — медсестрана.
Щеглова Татьяна Алексеевнана — лора.

«Союзавтоматстром» ВНПО Грозненски опытно-экспериментальни заводе гІолла:

Куликова Елена Григорьевнана — болхлочоа.
Маслова Евгения Леонтьевнана — болхлочоа.
Нажаева Таберик Ахматовнана — светокопировщицана.
Халева Анна Семеновнана — болхлочоа.

Грозненски опытно-мелиоративни станце гІолла:

Баркова Анна Ивановнана — йоккхагІйолча техника.
Галкин Александр Андреевича — шофера.
Стащенко Клавдия Дмитриевнана — йоккхагІйолча Іилман болхлочоа.

Старопромысловски кирпичний заводе гІолла:

Вадалян Сурен Аветисовича — обжигальщика.
Косова Антонина Сергеевнана — кочегара.

«Грозгоргаз» тресте гІолла:

Васильева Зоя Степановнана — диспетчера.
Ковтун Дарья Яковлевнана — болхлочоа.
Сердюк Митрофан Ивановича — шофера.

№ 12 йолча болх беча кагирхой юкъерча школе гІолла:

Леженина Татьяна Михайловнана — техничкана.

«Грознефть» объединене Грозненски буруя тохара балхий управлене гІолла:

Глущенкова Евдокия Григорьевнана — йоккхагІйолча бухгалтера.

«Грознефть» объединене Старогрозненски буруя тохара балхий управлене гІолла:

Винокурова Анна Алексеевнана — кадрай отдела начальника.
Кисаева Нина Павловнана — инженера.
Махеев Павел Ивановича — пенсионера.
Ткачев Гаврил Ивановича — пенсионера.

Къилбаседа-Кавказски промышленни района гуттакхе газаш мехадьттан кІеж тохача хана вах лорабелгеш из совделгена вІаштІехьдоаккхаш йола Грозненски военизированни отряде гІолла:

Вергун Григорий Ивановича — шофера.
Панченко Иван Ивановича — шофера.

№ 26 йолча юкъерча школе гІолла:

[redacted] Александра Ильиничнана — пенсионеркана.
Штомпель Мария Ильиничнана — хьехархочоа.

«Чечингводстрой» гІишлош управлене гІолла:

Головко Анна Петровнана — керттерча бухгалтера.

ЛЕНИНСКИ РАЙОНЕ ГІОЛЛА:

Грозненски «Красный молот» яхача машинаш еча заводе гІолла:

Кадырова Дедера — проводника.
Калимулин Газис Калимовича — слесара.
Киселев Григорий Михайловича — мастера.
Корниенко Владимир Ивановича — термиста.
Молатинская Вера Ивановнана — стрелока.
Нарыкова Раиса Семеновнане — гальваника.
Попова Раиса Семеновнана — повара.
Святогоров Сергей Васильевича — электросварщика.
Федотов Виктор Евсеевича — сварщика.
Хохлов Арсентий Федоровича — сверловщика.
Шебусов Сергей Севостьяновича — электросварщика.
Шахаев Ваутдина — пескоструйщика.

«Грознефтегеофизика» треста Грозненски промыслово-геофизически конторе гІолла:

Рогов Георгий Ивановича — картонажно-перфораторни парте начальника.

№ 1 йолча Грозненски автотранспортни пассажирски предприяте гІолла:

Беляев Иван Владимировича — пенсионера.
Бирюков Алексей Степановича — шофера.
Губайдулин Шайхула Сибгатулловича — пенсионера.
Игнатов Михаил Васильевича — шофера.
Калуба Георгий Ивановича — пенсионера.
Лашевых Любовь Леонидовнана — контролера.
Маршалкин Николай Васильевича — шофера.
Нерсесов Алексей Назаровича — аккумуляторщика.
Пасемкин Николай Федоровича — шофера.

Сихха медицински гІуллакх деча больнице гІолла:

Авсентьева Анастасия Павловнана — санитаркана.
Волокина Надежда Гавриловнана — лора.
Игнатова Надежда Михайловнана — санитаркана.
Кошевая Анна Лукьяновнана — санитаркана.
Левченко Наталья Егоровнана — медсестрана.
Чалова Валентина Ивановнана — медсестрана.

Ленински района № 4 йолча поликлинике гІолла:

Абулова Мария Григорьевнана — медсестрана.
Колотовкин Владимир Тимофеевича — фельдшера.
Споминт Ида Семеновнана — медстатистика.

Грозненски чхьагІара-кемалчийн комбинате гІолла:

Пивоваров Николай Ивановича — плотника.
Хасаханов Якъуба — плотникий бригадира.

«Грозненский рабочий» издательстве гІолла:

Большакова Августина Устиновнана — пенсионеркана.

«Грознефть» объединене [redacted] гІолла:

Гостенина Нина Максимовнана — бухгалтера.

Нохч-ГІалгІай «Плодопром» тресте гІолла:

Горошко Николай Антоновича — воккхагІйолча экономиста.

ДСО «Урожай» Нохч-ГІалгІай АССР Рессовете гІолла:

Илющенко Иван Тихоновича — спортсооружений директора.

№ 1 йолча юкъерча школе гІолла:

Дударев Леонид Ивановича — пенсионера.
Кичик Людмила Петровнана — пенсионеркана.
Науменко Василий Трофимовича — пенсионера.

РСФСУ ЦСУ учета механизаце Грозненски техникуме гІолла:

Золотарев Алексей Степановича — преподавателя.
Крикунова Екатерина Олеговнана — преподавателя.

№ 3 йолча юкъерча городской профессионально-технически училище гІолла:

Дригваль Александр Даниловича — кузнеца.

Нохч-ГІалгІай автоуправлене гІолла:

Киракина Анастасия Константиновнана — рецептора.

Профес[redacted] областной совете гІолла:

Гончаренко Иван Петровича — областной профсоюзний курсий директора.
Юрченко Григорий Николаевича — пенсионера.

Грозненски мехкдаьтта институте гІолла:

Игошкина Кларисса Ксенофонтьевна — йоккхагІйолча инспектора.
Лысенко Лидия Михайловнана — ассистента.

Грозненски производственни швейни объединене гІолла:

Ананьева Мария Тихоновнана — йоккхагІйолча бухгалтера.
Каманщикова Анна Ивановнана — швея-мотористкана.
Метелица Федор Георгиевича — АХО начальника.
Пузина Нина Ивановнана — склада заведующена.
Тимофеева Евдокия Андреевнана — йоккхагІйолча бухгалтера.
Фролова Ирина Ивановнана — швея-мотористкана.
Шахназарова Нина Саркисовнана — осноровщицана.
Широкоступ Наталья Ивановнана — болхлочоа.

Юрта боахама министерстве гІолла:

Авдеев Алексей Дмитриевича — пенсионера.
Зиберова Екатерина Петровнана — йоккхагІйолча экономиста.
Пилипенко Дмитрий Федоровича — керттерча агронома.
Тесленко Ариадна Давыдовнана — йоккхагІйолча агронома.

Нохч-ГІалгІай АССР телевидени радиовещани пачхьалкхен комитета радиотелецентре гІолла:

Захаров Борис Ивановича — электромонтера.
Курицын Борис Павловича — декорационно-постановочни участка начальника.
Марякина Александра Петровнана — уборщицана.

Грозненски генарий даьтта доакхача заводе гІолла:

Ахмадов Али Ахмадовича — приемщика.
Долгопое Андрей Антоновича — товароведа.
Исмаилова Разия Фазумановнана — контролера.
Курпаева Іабдурахьмана Іаьишета — лаборанткана.
Палков Иван Ивановича — слесара.
Пикалов Алексей Мироновича — кочегара.
Сайдулаев Хамалена — грузчика.
Семин Петр Ивановича — слесара.
Фаградян Астыгик Арутюновича — воккхагІйолча экономиста.
Хуберова Екатерина Яковлевнана — кладовщицана.
Шамсадов Саит-Іабдула — склада заведующена.

Грозненски [redacted] доакхача заводе гІолла:

Рясов Илья Филипповича — дежурни слесара.

Грозненски бувзама эксплуатационно-технически узле гІолла:

Исакова Валентина Ефимовнана — электромонтера.

Грозненски ремонтно-механически заводе гІолла:

Поспелов Павел Георгиевича — кузнеца.
Шаталова Мария Михайловнана — йоккхагІйолча техника-технолога.
Шевченко Михаил Михайловича — токаря.

Ленински райисполкоме гІолла

Ботвинкина Екатерина Федоровнана — пенсионеркана.
Середа Любовь Никаноровнана — пенсионеркана.

Стандарташтен измерительни техникаш йолча Госнадзора Нохч-ГІалгІай лаборатории гІолла:

Аллахвердова Елена Хачатуровнана — инженера.
Зеленова Евгения Ивановнана — инженера.

Нохч-ГІалгІай «Консервплодоовощ» производственни аграрно-промышленни торгови объединене гІолла:

Васьков Александр Ивановича — воккхагІйолча инженер-конструктора.
Демиденко Анна Артамоновнана — дакхочоа.

«Родина» яхача сени-баьцадарий совхозе гІолла:

Арутюнов Иван Мирзоевича — пенсионера.
Белова Мария Никитичнана — пенсионеркана.
Муравкина Зинаида Николаевнана — пенсионеркана.
Сердюкова Нина Тихоновнана — пенсионеркана.

«Чечингушстройматериалы» яхача объединене № 2 йолча Грозненски гІишлош материалий комбинате гІолла:

Ананьева Елизавета Ананьевнана — болхлочоа.
Василенко Алексей Ильича — болхлочоа.
Казанская Василиса Антоновнана — болхлочоа.
Полушкин Анатолий Павловича — асфальтировщика.
Халикова Валентина Григорьевнана — мамотчицана.
Чичук Виктор Владимировича — производственно-технически отдела начальника.
Шамаев Алинтуа — болхлочоа.

«Чечингушсельстрой» тресте ПМК-921 гІолла:

Хрусталев Анатолий Федоровича — каменщика.

№ 10 йолча юкъерча школе гІолла:

Верботенкова Галина Николаевнана — хьехархочоа.
Дегтева Ольга Ивановнана — боахама дакъе йолча директора заместителя.
Ефимцева Анна Степановнана — хьехархочоа.
Кузнецова Валентина Григорьевнана — хьехархочоа.
Толстова Евгения Ивановнана — хьехархочоа.

№ 1 йолча поликлинике гІолла:

Авакимян Елена Богдасаровнана — медсестрана.
Агеева Мария Анисимовнана — йоккхагІйолча лаборанткана.
Алифанова Галина Васильевнана — медсестрана.
Гелевера Мария Павловнана — санитаркана.
Евсеева Александра Алексеевнана — здравпункта заведующена.
Зароза Нина Антоновнана — лора.
Зобанова Вера Федоровнана — медсестрана.
Зозуля Лариса Харитоновнана — здравпункта заведующена.
Заволкина Мария Андреевнана — медсестрана.
Куракова Фаина Павловнана — йоккхагІйолча медсестрана.
Литвина Александра Николаевнана — массажисткана.
Милородова Любовь Гавриловнана — медсестрана.
Милосердова Татьяна Петровнана — медсестрана.
Новикова Александра Евграфовнана — здравпункта заведующена.
Сония Зинаида Георгиевнана — медсестрана.
Тонковенко Любовь Гавриловнана — медсестрана.
Чугуева Мария Михайловнана — санитаркана.
Шаповалова Нина Николаевнана — медсестрана.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный,
1979 ш., 8 август.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

Советски инженераша проект а кийчъь хьалъеш латт Венгре атомни энергетика эгара хьалхара объект — Пакшски АЭС. Станце хьалхара блок болх бе йолаьлийта лаьрхІад 1980 шу чакхъдоаллаш. Вежарашха долча социалистически мехкаша — СССР, ГДР, ПНР, ЧССР лоаттаергья хьалъеш йолча энергетически гиганта эшаш йола реактораш, турбинаш, генератораш, счетно-вычислительни машинаш, кхыйола оборудовани.

СУРТА ТІА: АЭС хьалъеча участке.

МТИ—ТАСС сурт.

АПН корреспонденташа хоамаш ду

ЦХЬАН ДИСКУССЕ ОВЛАШ

Саьнгалах ба цІалеторга кІув догалуш санна, цхьаьнахьа хьайра Париже европейски оборона овлаш йолчун хьакъехьара дискусси. ДІайолаелар из «Евросима» (Хиросимацарча аналогех) яха книжка арадаларах болча «Пуэн» яхача журнала хоамагара. Цун автораш подполковника Ги Доле, капитана Каньяс, Іилмахочо Паскаль Фонтэна выступлени яьй «европейски эскар» хьадара деша хьакъехьа. «Идея керда яц, — йоах «Пуэна» обозревателя. — Керда да кхаь авторах шиъ тІема декхараш кхоачалдеш долча эскара эксараш хилар. Доле, царна цоай начальства бацьцара сердал аинай тахан Франце тІанйца а цига хьалдоацаш я йолча тІема доктринаца вІалла а цхьана таркуш доаца шоашта хетараш хилар».

ОСР-2 йола советско-американски соглашени аьчуя тІехьагІа, кадаш ба «Евросима» авторашь, Малхбузен Европа лораш американски ядерни «зонтик» хургдац яхаш. ХІаьта, советски «догІа» хьалха ше хинача тайпара кхераме хилар бахьан долаш, вай воаш лорадала деза. Хьадда аьлча: франко-британски ядерни низаш вІашагІтоха деза тІехьагІа царех хьакхетаргья ФРГ. вІашагІа а тохаргда сов а доахаргда герага дІаподар. Сиддерга герзашта стандартизаци елга, тІехххьадар, эскар шоза дукхагІа дергда.

«Евросима» хьоайир молаш дола шийтайпара реакци: французски кепайоалои органаш тІа цхьаннена тІехьа шолагІьяр йолаш аракхела йолиелар цу темах йола интервьюш комментареш. Царна юкъе белгальнхха еля «Нувель обсерватер» яхача кІирагІа цхьа арадуллача газета оагІонаш тІа отставке ваьнача инарала Жорж Вюнса, голлистийн парте генеральни секретарь хиннача Александр Сангинетте выступлени. Цар могадир «Франце атомни бомбаш, малхбузенгермански капиталаш, промышленности вІашагІтохилга». Кхыча дешанца аьлча, Боннага французски тІеми къайленах дакъа кхоачийтилга.

Инарала де Голля 15 шу хьалха лаьцни Бюнсеа Сангинеттен кхьметтел дукха ха йоацаш а тІехьа моза тІа ца хоийташ лоралеше хиннача. Франци оборона заьъхе цхьаннех а тийша хІама доалаш хилийтара наьъах лаьна аьлча, йоах нар. дуІа санна даим шьарде дезаш дац «цхьаннех а тийша ца хилар» яха дешаш. Даьла ва цуина, цу цхьаннех а тийша хІама ца хиларна. Йоагача цІера тІа даьтта ІотІадахийтар санна хІама хилар «Европа лорвеча дакъа лаьер французски герзашпарча нийций керттера декхар да» яхаш Франце оборона министра И. Бурша даьча къамьалах.

Цу позицена духьала даьлар коммунистически вепайоазувн голлистски парте хІанзара баьччаши. «Юманитес» аьлар, Сангинеттен Бюнсеи идеяш «кхера дезаш» я аьнна. ХІаьта голлистски парте ОПР председатела, Парижа мэра Жак Ширака, хьалха премьер-министр хиннача Мишель Дебре белгалдаькхаар оборона, къастта а цуи ядерни низай даьнъе, цхьаннех а тийша ца хилара хьакъехьарча де Голля идеяшта шоай парти чІоагІа тІехьа хилар.

Французаш гІулакхах боалаш хилар дизза кхетадеш да. Американски малхбузенгермански инаралаш нерте а латташ йола халкъашта тІехьа латта конгломерат, ядду «Юманитес», из ба ФРГ ядерни герз даларга бода боккха никъ. Дискусси латташ Дебре дагадохийтар Европера Парижан Боннен хьашташ вІашин чІоагІа гаьна хилар.

Елисейски дворецера, президента резиденцера, араяьшай оборона проблемаш духхьал пачхьалкхенна нерте латтачун компетенце а я, хІаьта президент «цхьаннех а тийша хІама доаца Франце оборона» чІоагІъяра гІулакха чІоагІа теркам тІабохийташ а ва яхаш кертагІдоахаш йола коммюнике.

Хайча бакъахье хургдолаш дар, цу дискуссе овлаш мичахьа долхаш да а, хІаьта Франперча европейски оборонаца тІехьарбараша шоай наступлени духхьал хІанз укх сахьате хІана йолаьй а хайча.

Европейски оборона чІоагІъе беннабар, ховш долча тайпара, 50-гІа шераш доладенначa хаине а. Франци, Итали, ФРГ, Бельги, Голланди, Люксембург юкъе а йолаш йола шийхана дукха юцаш хиина Европейски оборонительни сообщество (ЕОС) тьа я яь. Ши шу даьчиача хана из йохайир Франце инициативагІа. КІеллига ретуиь а яь йола из идея я цу хана санна «советски кхерам» ба тІалатташ яхаш бахьан а доахаш хІанз чакхьякха тІертар а.

«Евросима» ара а даладехьа яздора сенатора-голлиста Ж. Шомова «Монд» яхача газета тІа, европейски оборона хьакъехьара дош керттера а хина дІазттад Франиена яхаш. Цул кІезига хьалхагІа хьалха НАТО Парижа вамал хиинача И. Лоланд біарча книжка хетадир Франце кхьчарех тийша ца хилара наьнъоа континенте разрядко доахача толамашех хьатІекхоачаеш латтача катастрофана». «Евросима» авторех цаІ подполковник Г. Доли хьалха а вар шийх кхьча, стратеги «Франци — Европа» яхача «Іилман» балха тІа деррига европейски тІема инзаш хьадар могадеш, хІаьта «В-гІа колонна» яьхача популярни издане тІа геттара хоз а деш яздора Варшавски Договорд біук доакъоца Франци дІа мишта лоацаргья.

ФРГ цхьабараша хоза а хеташ тІаийцар вІашагІтехача низий идея. ХІаьта либеральни партерча цхьан депутата тІахьийдар малхбузенгермански, французски нагирхой цхьана бундесвере гІулакх дара.

Цу дерригне а кхоатам боллаш бокъо елар «Юманите» яхача газета «шин мехка тІема низашта интеграци яра тІехьара кампани» йоарцьаь хиларех дуца а хІаьта ФКП член волча депутата Л. Олдриона «Французна ФРГ-пех юкъе ядерни даьнъе тІема интеграци ярем цхрана гІулакхаш леладарех хьакъехьара проект йолаш хиларах» парламенте запрос е а.

Бокхьалдар аьлча, нагахьа санна Советски Союз Малхбузенах латта дега йолаш еце (хІаман уйла еш болча пачхьалкхен деятелаша, цу даькъе В. Жискар д. Эстэнен канцлера Г. Шмидтек а, яххача тайпара), сенна хьадергда «европейски эскар?» Кхьметтел еврооборона яра шоаш тІахьеххашехьа а, Ж. Бюнсех А. Сангинеттанен а бакъ хетац советски нападени хургхилар.

Европейски оборонах бола кхерам духхьал во цхьаказ а оборонана гаранти луш ца хиларех латта Іаq, цо континента тІа терз хьадар сиддарга еуг. Европенстеш керда тІема-политически блок хьелга чІоагІа дагадоаллаш ба. ХІаьта из хьее гІерташ Франци оборонах арахьарча политиках даькъе шийшукъагІарча нахьъа тІара лякха кийча я ба. Символично да, из кампани Европейски оборонительни сообщество еха 25 шу дуэача хана йолалар.

А. ИГНАТОВ,
АПН соб. корр.

Париж.

ХЬАЙБАШ МЕЦА ХУРГДАЦ

Сунженски района ЦІеча Эскара цІерагІча колхозо толамца чакхдаьккхар дІадаха шу. Юртбоахама продукци йоахарах цІена хьахина пайда 542 эзар сом бар.

КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленум хинначул тІехьагІа цІенхаитта уйлае даьннад тхо боахам тоабара. ГІулакхаш тоадалартахьа хувцадала доладелар. Пленумо уттаду декхараш хьайбаш леладераш вІашагІа а кхийтта собране дийцача денз. Собране наьмаьлаш даьраша даьха толамаш дийца ца Іеш, йолча торонех пайда а эцаш де дезараш а дийцар. Из кхетадеш дар. ХІана аьлча моллагІча цхьаине гІалаташ дуалийташ хилча, де дезар доагІтІача бесса ца дича, хьайбаш леладерий балха ерига процесс а лаьгІлу. Цхьаннха хІама къайла ца доаккхаш. дийцар цу хьакъехьа собране. Цудухьа из шу аьттув болаш е хилар тха хьайбаш леладечарна.

Цхьабакъда, хьайбай продукци йоахара план кхоачъьнйле я, доакъар ма тоъар бехьак долаш хала Іангара даьхар хьайбаш.

«1979 шера хьувкъам чуэцилга, юртбоахама продукташи доакъари кийчделга Іалашдара а 1979—1980 шера хьайбаш толаме Іангара дахара а кхы тІа а де дезача гІулакхий хьакъехьа» сопам тІаийцар укх шера апрель бетта КПСС ЦК-аси СССР Министрий Советои. Хьайбаш леладечарна чІоагІа доархІаме документ да из. Тха коллективе ма барра Іомабир из сопам. ХІарене, шийторонашта а хьежа, хьайбашта шортта доакъар кийчдеча хьинаре дакъа лаца декхар тІеийцар. Ха ца йоалеш массава а сарцагІваьчар цу гІуланха.

Укх шера Іангара даха дезаш да хьайбаш: 2400 етт, 4000 устагІа, 6200 хьакха. Цу гІулакха эш 1052 тонн йол, 3960 тонн ча, 9540 тонн силос, 100 тонн корнеплодаш, 300 тонн баьций хьоар. Чаккбаьннача бархІ бетта оаха Іалашььй 800 тонн йол, 3651 тонн ча, 5260 тонш силос, 80 тонн баьций хьоар. Гулъяь корнеплодаш хІанз хьайбашта юаю. Тхона хоа доакъар кийчдара планаги кхача тхоаш гаьна доаца. ХІаьта в кхаь бетта кийчдаьчунга хьежача на кампани тха боахаме толамца чакхйоалаш латт вла йиш я.

ХІапачуя тІехьагІа доакъар кхы а Іалашде вІаш тІехьдаргда тха. Цу гІулакхі лаьрхІа дІайийна я 65 гектар сноцерна, 450 гектар хьажкІаш, цул совгІа я 58 гектар культурни даьгІенаш. Цхьа дІайийча дукхачча шерашка тІаьвла баьцаш йолча даьгІенашкара шоза буц хьекхай оаха. Тхоей ма хувла дукхагІа хий а деттам, хІанз кхоалагІа из бун хьакха кийчлуш да тхо.

Доакъар Іалашдара колхозе вІашагІъеллай шин отряд. ХІаранена чуйоагІа кхо комбайни, кхайтта машени, трактори. Отрядашта хулгалдеш ва колхоза керттера агроном Федин Николай Васильевич.

Доакъар Іалашдеча дика болх бу комбайнераша Н. Майсанова, А. Кишова. Цар хІара денна 120—130 процент кхоачашъю норма.

Дика вІаштІехьдаьха дІахьош да силос кийчъяра балхаш. Из дика хилийтара халдакха йоакхо ю хьатІадахьа гІадамаш вІоагашка ІочутІеІдеш болча трактористаша Дмитриев Александра, Загороднев Ивана. Из болх цар хьалха беш бац.

Доакъар Іалашдешше а кийчъю оаха Іай хьайбаш чулоттадергдола помещени. Тоае езаш я 20 помещени. Цу гІулакха ремонтни бригада вІашагІъеллай. ВоккхагІа йола прораб Маковкин Иван керте я латташ. ХІанзлехьа тоаьь даьнай цхьоалагІа корпус, кийчъьлай Іаьсий чудоаттаду моттигаш, тоадьд фермашта хьатІадоагІа наьъкаш, кхыдола балхаш даьд.

ХІанз тоадеш латт жа леладу отараш, корашта киага біалгаш тох. Дерригаш а дІалаьрхІача де дезача балхех 60 процент даь даьннад хІанзале а.

Бакъда, еррига помещенеш хьогтехьа а тоаьь яьнна хургдар тхо аша материалаш хиннаяларе. ЧІоагІа эш хьу. Ленхе латта организаци сарцагІ а лаьна новкъостал де деза тхона ремонта эша материалаш Іалашъяра.

Хьайбашта доакъар хІанз а эш. Цу гІулакха а дикка ба йоалаш къахьег колхозхоша. ХІара Іатта юкъера лаьрхІача 45—50 килограмм моша доакъар, 20 килограмм доакъара свеклаш, 400 грамм концентраташ, ма молла муж тел оаха.

Сай балхах лаьча дек распорядок телха а ца сш. рационагІа доагІа доакъар дикка хІателар балхах долаш байнача бетта планови кхоачашеш тІехкхоачашйир аз. ПланагІа хІара кхоабача Іаттагара 170 килограмм шура ехка езача 246 килограмм ьыкхар. Шера план а толамца кхочийгІе дерхІ аз.

Укх шера тха коллективана хьалхашка доккхий декхараш латт. Тха барт тайна коллектив царех доархІаергья аьнна хет сона.

Х. КАЛИМАТОВА,
Сунженски района ЦІеча Эскара цІерагІча колхоза № 1 йолча шурий-товарни ферма доярка.

Американ ВІашагІйтийттача Штаташа сидда стратегически герза терда систенаш хьаьгга. Дукха тІа йоацаш Канаверал яхача мысе (Флорида штат) аргІанара тохкалаш даьд кердачу хин кІал лела атомни лодкаш нийтдара лаьрхІа йолча «Трайдент» яхача ракеташ. ТІехьарча хана цу тайпарча ракеташта хин кІалхарча лодкаш тІара дукхагІа хІаьд. Хин кІал лела «Трайдент» яха ракета тІалатта лодкаш хоадела — Пентагона эттаргІа хоачашьеш ярох яхь, программа я. США оборона министерства дахьа доархІамех из хоачашьярга діагІорга американски налогаш телагий 24 миллиард доллар.

СУРТАШ ТІА: (1). Хин кІал лелача американски атомни лодкаш цІа—«Трайдент» яха ракеташ тІалаттар. 2). Хин кІалхара «Трайдент» яха ракета кхессача хана.

АП—ТАСС сурт.

Мурманска область. СССР Iилмий Академе Ленина ордец делаю Кольски филиал — мехка Къилбаседа-Малхбузехьа йоккхагIьарех Iилман центр. Укхаза Iомаш Кольски ахгIайрен тIара минеральни, биологически, энергетически нхоачамаш атмосферай таргарча космоса лаьндехьарча тIоаний физика нараерзара тоpoмаш.

СССР АН Кольски филиала Горный институте лаьйчъаьй микропробаида материалий свойствашта комплексни тохкамаш дара методика. Цо торо хулайт бетта грунташ, скважина йоккхаш эггара кIоаргагIа бурув теха Кольски ахгIайрен тIара ыккхача породей образецийн частицай, механически тепловойн частицай свойствей Iомае.

СУРТА ТIА (аьрдехьара аьттехьа): технически Iилмай доктор В. Жуков, технически Iилмай кандидат Р. Медведев йоккхагIйола лаборант Г. Михайлова бетта тIара сиеча грунта тохкамех хьахиначун анализ йоаккхаш ба.

С. МАКСТЕРМАНА сурт.
ТАСС фотохроника.

Къона атеисташ хьалкхебу

Атеистически кхетам балара школа дешхараштa юкъе лоархIамеriа дарех цаI ба. Цу балхи дика опыт Iоаньчарех я Шалински районе Курчалойрча № 2 йолча школа коллектив.

Укхаза из болх лелабу лергаrIа а кхетамца вIашIIехьбаьккха а. Цуна доаьла да къа юкъеккхь атеистически кхетам дуьга шоай уроний чулоацамца дика дувза Iема ча хьехархоша. Цар шоай дехкар лоархI дешархой молагIча хаттаро жоп далар. Кхыметтел из хаттар урокаш дувзалуш дела а. Цу тIара классе цкъаза гIотташ йолча дискуссе дика тIо ду кхуьш боагIарий материалистически сахкетам чIоагIбара.

Иштта, масала, цу школе истори хьехаш волча Чараев Анди Юнусовнчага дешархоша укъа хьаьттар:

— Массава а юкъаре юкъере дешар дийша хилар вай мехка закон а дах тIадожадаь лолдаше а. хIама шийлу вай юрта дешарь доала берашь?

Шеко йоацаш, берий цу хаттара жоп дала йиш йолаш хиннав хьехархо. Дале а, гIулакх кхача тайпара дIадерзадаьа цо.

— Оашош уйла а йий шоашта цунах хетар хьадув цар вайна кхоавa, — аьнна цо.

ШоллагIча дийнахьа классна сахьат чаккдоаккхача хана цу хьакъехьа дола къамаьл дикка дIаьхделар. Иштта берашна шоашна уйла а яйташ, массане а ца зешара бахьанаш къоасталарта дIатIакхоачадир уж хьехархочо. Классо лаьрхIар цул бахьанашта юкъе кертердар дешаро наьха хьаькъала сийрдадоаккхаш хилара дына фанатикаша къаьстта мехкарашка дешийтара духьале яр доагa.

Атеистически кхетам балара балха доккха беркат доал из чаккдоаккхача химе, биологе, физика уровех пайда ийбарах. Иштта биологе урока тIа хьехархочо Идрисова Яха Ахмедовнас довзийт тавьттан тIа вахар дIадолада лар сацна дола доп. Хьехархочо хоатт: «Массаа а хоац хинадий, наха саг майма лах ваьнна хилар? Цунах фу хеташ хиннад шерата замалашкахьа баьхарашта? Лаьтта ше а цу тIа вахар а иштта хьахиннад мотташ хиннад царна?».

Цу хаттарашта жоп луш дешархоша дувцачох гучадоал малагIча боарамга кхаьчаб цар сахкетам. Иштта гучадоал урок шоаш «отлич-ни» Iомаяьхае а дынах теnaш бола дешархой а классе бола. Уж санна барашна къаьстта теркам тIаухийташ болх бу Яха Ахмедовнас.

— Атеистически кхетам балара болх белге йоккха опыт, сабар кIоартта ииаиеш шоаш гIулаьх да, — йоах цо. — Аллха дИ харцлув аларах хьехархочо шийн авторитет йоаседта мара хIама хургдац. Хьехархочун кертера доккхар бераш шоаш цу уйлакга дIаякхачийтар да. Из масала а хьалхадоах оаха школе болх беча къоначa хьехархошта.

Школе я «Къона химик» ца кружок. Цун доакъошхоша кийчъаь дына хьехамаш хадц хилар хьахьокташ йола гойтардаме опыташ. Шоай тайп-тайпарча тематически мероприятешка лаьа лада къоначa химикаша кьех школа кхийола дешархой а. Атеистически тематико ниттa йоккха моттиг дIалоаш школерча филологически, исторически, кхыйолча кружокий балха юкъе. Берий теркам тIаоаоз вIашIIехьбаьккхача кружокий балхо гIо ду хьехархошта къона атеисташ хьалхкхебара.

В. ИОСИФОВ,
хьехархо.

С-Хь. АУШЕВ

НАХА ВЕЗАР ИРАЗ ДОЛАШ ХУЛ

(Кердочо повеста тIоро дакъа)

Цхьан метте лоатта на луш корзагIваьнна хьайвар Iовдархи Хьамзата шоллагIча веший саг цIайоагIача дийнахьа. Цо яхар ца деш духьалвеьлар вешин вoI а.

— Саг йоагIача метте тавьэт хила йиш яц. Нахана Iимерой сиснал а кхиш дIавaха везаш саг ва coI — аьлар Хьамзата пандар лоххийтаргбац аьнна Iовдархи духьалваьлча.

Мехкарашн бекабеча пандара оаз шийна хьахеьача, кхы цу коа лоатта я ца вецца чуваха дагаволаш шоай цIенгахьа дIаволавелар Iовдархи. Цхьан саго аланзар хьо дIа хIана воду аьнна.

Цхьайтта сахьат даьлча вIашагIа а кхийтта бахар замеш. Городера йоалаеш яр саг. Хьасан а вахар шишлагIа. Эггара хьалха йодача легковой машина чу вагIар из. Дукха машинаш яр вIашIIехьа йолхеш. Цхьан автобуса чу багIар мехкарий. дIа-юха эцаш локхаш пандар а болаш. Хьалха йодача машина чу Хьасан волга а ховш хьалхабоала лоархIабеш бацар кагий нах. Зезулам дергдоацача тайпара йолча сухалца йохийтар Хьасана ше тIавагIа машин.

Нускал а доаледеш замеш мха цIабоагIащ Алам боарза тIа машиниш хьалтIа а ахийта сийнача баь тIа ловзар оттадир Хьасана. Эггара хьалха халхавела везаш из ше хилар. Гаьна хиларах хьахьежача сага бIаргагургйолаш яр цун ловзача дегIо дIа-юха ухийта чохе Iер жаш.

Экажкъонгий - Юрта хьачухозар мехкараша бекабеча пандара оази кагийча наха детта тIоараш. «Иштта хила беза замеш, цу тайпара сакъердам а беш йига еза сагI» — йоахар хьахьежаш латтача юртарча наха.

Хоза отта сакъердам а болаш, саг йоагIача баьхка нах багIача хана, лаьца доалла мохь лом санна тIехьашкахьа чоалдаьккха ших кулг а долаш шоай цIагIа гIолла Iо-хьал ухаш лелар Iовдархи. Цунна дага а хинадацар ше яхар цо деш Хьамзат духьалваьг ма вий аьнна. «Малав со лоархIаргвар эггара нхоачарагIа волча цо а ца лаьрхIача?». ВIаргашка боал еттар цу дешаша. «Хьасана со лоархIаш хилча, цо а кхычар а лоархIаргвар. Из ва сона тийша болх баьр, наха хьалхашка са сий доладьр, со хурдийвaьнкхар. Цун хьехар да Хьамзатах дахар а».

Балха гIуланхаш тоадала рах дега бохкха доIам хилна лелар Хьасан. Цун шоферашa яьикха ЦIе байракх диспетчерски дIаоттаяь латтар массараштa бIарга а гуш. Доккхал дора цо шийн шоферашa хьынар ца кхоцеш къахьегаш хиларах.

Балхара чувар безаме дар, кхьор чаме дуар, шоб сатийна йора, ахийтта боагIа малх санна шоай вакар хоза хетар.

Цкьанкха хIама дага ца доаллаш, юхь тIа латташ безаме велакъажар а долаш чувера из цу сайрийна а. Маликата кийчдаь устагIан дулх чаме хеташ диар цо. Исраил хьа а вийха. Диккха яьккхар цо Iовижачул тIехьагIа цкьацца хIама дага а дохаш, наб ца кхеташ ул лаш. Юххера хозача уйлаш тхьайсар из.

Цхьа юкъ яьккхар цо «Вай доагаш латт!» аьнна Маликатага цхьа во цIогIа яйккача хиннор фуд ма ховш. IаьрИр, бийса сийрда а яьикха йоагаш латтар бешкарта юхе латта йол. Цунна гонахьа хьувзаш Исраил цхьа а юхера лоалахойн бар. Эггара хьалха кора кIал вийна уллача Исраила бIаргайнаар оьлах яьнна цIи. Из йоаелгах хIама хургдолаш дацар. Цу хана сиха нах оарцагIбоаларах цIи ца йоалаш дисар дукха гаьна доацаш латта етт чубоалла кхий.

— Хьасан! Сагот ма делахь е доакъар дагарах, хьежкIаш чуйха йолеелча гIадамаш дахьаргда вай совхозера хьаяо а дийта. Из тIулах ац сийна тIалоец хьона, — аьлар Исраила юххера а ше чуводаш.

Цхьалие футтаройн из даьлгах сацхеташ вар Хьасан. Даттара уйла ярах хоьш дацар цIи тохара бахьан. Цхьан сага во дар аьнеш тийша болх баьн саг вацар из, «Малав-хьогI из даьр?» — уйлаш еш. кхы наб ца кхеташ юххера а са хьахилар. Ха дIа ма йоды дишлуш хул цхьадоли хIама. ЦIи тохарах даьния халахетар дишлуш доагIар Хьасана а. Дукха низ болашагIа хишшяр къахьегина хоалиеш. Цар мукъадаьккхар дог, къайлайнхьар цIи теха Iаьрша бийса.

Цхьан Iуйрийна араьнначa Маликата бIаргабайра бешкартагахьа когаш дIа а дахийта бениь улла шоай етт. Са доаккхалургдоацаш къамаргаш а Iайдаь заза хьоарчабаь муш боаллар цун кач. Цу сахьате Хьасаш баьча хоаматгIа хьаькхьчар уголовни розыскера инспектораш, хьажйоаха жIали шоашца а долаш. Уж хьаьхачаьлца цхьаккха саг бешкарта дIачу а ца воалийташ латтар Хьасан. Милица доаладаь жIали уллача Iатте юхе гIолла массехказа дIа юха доладенна хьаж а яьккха. Бешкарта наIарах дIаяра а даьнна, лаьттара бат хьал ца йоаккхаш дIадедар бешагахьа. Цох доалла тIехкар дIа ца хецаш дIатIехьаседар милиционер а. Хетаргахьа, иштта дIавахи хила везаш вар чулаьмхо. Ше доддашехьа а бIаьрзинга саьрсех яьча карта юхе къайбенна багIача иттийтта юкъе улла хьамча нолошк бага еллар овчарко. Iахта а Iаьхе.

— Ер зуламхочун аьтта кога тIа йийха колошк я. Укх метте кертах тIехвоалаш сов сиха хиларах из шийн Iоаьннайий а ца ховш дIавахав из. ХIанз-м дукха хало е ца езаш хьаловцаргва вай из! — аьлар шоай хьалхара аьтту балара гIадвачача капитана. Хьасанага из хьа а кхоадаь.

— Эх! Со эгIаьецe из колошк айшига ухача молла-м я! — цIогIа яйккхар пенте хьатIаепача Маликатага.

— Фу ях Iа?! — цецваьнна латта Хьасан кIирвенна сесага бIарахьежар. — Хьона сенах хов ер цун йий?

— Хов дахьра сона-м, е колошк цун йолга! — ше аьннача тIехьацина яла уйла йолаш яцар Маликат. Цкъа зайцига веча аз хица йила шеньъяр цун тIоарсна пезгашта тIайоаха хотташа хьала колошкаш. ТIаккха со ма бIаргайина аьшка нисокаш я е йоахкараш. — Мамлиета пIелг Io тIаIхьежхар кIоажув тIалаттача метте Iочу а яхийта йоахкача цхьа кнопкана.

— Малав из укхо вуаца Iодла? — хьаьттар Хьасалага капитана.

Iовдарха ва. Молла ва со ахаш наьха сискалаш а юаш айлаюкъе лелаш сег ва. дам кошек хьаккхица веллар!

— Шун гаргало йоаллаш вий из!

— Тха наьна гайнах саг хилар мара кхы нхоачаре вац. ХIаьта а йиший во! волча воагIа, аьле, бахьан а даьижхе, кастакаста тханцига вайл хьоттар на.

— Кхы да а ца йоаеш тхо царцага гIоргда!

Хьажйоаха жIали хьалла а долаш шоиш ча белхха Iовдарха вахкчахьа хьалбахар уголовни розыскера инспектораш.

— ГIа! ГIа! — аьнна цхьа во Iаьха а Iаьла овчарка тIатосседелар цIагIара хьаьрзавьнача Iовдархаш. ТIехкар бе доалла милиционер сов вадай хиина мара цо Io а теха хьокхавергволаш вар из.

«Фуд-хьогI укх жIале леладер?» — яхаш шоайла хаттарош деш латтар инспектораша тешалда оттабе боалабаь гонахьара лоалахой.

— Хьахьоккхал Iайха тIаювхаю колошкаш? — аьнна шийга капитана аьлча, шийн когашкахьа Iохьежар Iовдарха. Берзаш когаш цу дийнахьа мара тIаювханза йолча цIенача колошкашка болхвар.

— Ераш яц оаха хьога ювцараш! Мичай селхан хьона тIаюнхаш хиннараш? — тIачайхар тIаккха капитан.

— Сона тIайийхараш ераш я... — юха а шийн когашкахьа Iохьежар из.

Цул тIехьагIа портфела чура хьа а яьккха цунна хьалхаиха Iойиллар капитана шоашта кораль колошк.

— Мичай укханцара ерра мо кхо яьнка кнопка йоалла шоашагIъяр? — кIирвенна цунна бIарахьежар капитан. Юхь тIара бос дIабодаш хувцавелар Iовдарха. Из лаьш латтар доалахой а.

— Сона-м хан Iа фу колошк юац. Сона тIайийхараш ераш а, — халла юхайистхулаелар из.

— Хов дахьра тхона м! — раьза воацаш цунна бIара а хьежа, Iохлайда наIара юхе латта цун Iаьрша тIоарсна пезгаш хьанйцар капитана.

— Эйра бIехдениячa укх аьтта пезга тIаювхаш хиннар я тхона кораьр! Мичай эйра цIена долча укх аьрда пезга тIайийхи колошк?

— Сона тIайийхараш ераш я, оаш ювцараш фу колошкаш я хоаш вац со, — аьлар юха а кIезига са метта венача Iовдарха.

Цунца дувцарах хIама хургдоацилга а хайна цIагIа гIолла хьожаш чакхбаьлар инспектораш. Лахарах корайоагIаш яцар шоллагIйола колошк. Ше сагота воацаш мо юстар а ваьнна царна бIарахьежаш латтар Iовдарха. «Из м дахьра корайоагIаргьац шоана!» — йоахар цун дего.

— Хьамча аьаж йоагIаш мо ма хет сона укх цIагIара. — аьлар пи-шийна оалаш сацна цхьан инспектора.

ТIамха дIатIа а ведда лийнна ни хьейндлар капитана.

— Живарий! Хьалхаш сила дIа лата ди ведар! — цIогIа ийккхар цунга.

Инспектора хьалена шийн Iотта а ухийташ дIайоайир цо пийшка чура цIи. Цул тIехьагIа кулг дIачу а дахийта меллашха хьаарера кхоачеш яьга алаза нола колошк. Цхьа эйра дисадер цох чиз ца хулаш. КIоажув тIалаттача метте кхо аьнка кнопка йоаллар, цIеро Iаьож я ях. Берригача наха бIарги а гуш капитана из дагаза дисa эйра Iодиллар бокх юллашта поральча колошка юхе.

— Ер яр оаха хьога хьаь яхаш хиннар! Хьо лаьяа ве! — лоацца аьлар капитана Iовдархана дIагIа а анйрзе.

Цигаьа Iохайша шоайн из де деза кхьхаташ а вдаь, цар тIа гешапика цулгаш в тадайта инспекторош дIабахар, гIехьашка даьккха шийн кулг дола Iовдарха шоашта хьалха а волаш.

— Дала кхы цигара цIа ма воалавoала хьо! — аьлар тIехьахьежаш латтача доала хоех цхьан вокхтача саго.

Сиха дIахоз во дар. Хьасан балха хьавеча из мара кхы хIама дацар автобале дувцаш.

— Даьла валла укхаьа даш лошен хьакхийца! Селла шийн цIог бIеха доллашехьа а. нахах эхь ца хеташ, молла ва со яхаш хьадеш хIама а доацаш лелаш а вецарий! Са да вахача кашора берригача наха бIарга а гуш хьалхолла везаш ма, вар из! — цхьан метте латтал сатем болаш вацар Исраил.

— Ма кхера хьо, Исраил! Халкъа судо советски законаша яхача тайпара цунна доагIа тIаIазар дергда! — маьженхкхар Даламбик. — Юххера а, къа а веина дIаваргия жIале дар санна валар а долаш. Бакъдар аьлча вай воаш бехке да иззамо бола нах ахчаш а телаш сискалаш а уттаеш хьаьрбахка лелабеш хилара.

— Дахьра оаш яхарши бакъдараш ма да, — аьлар тIаккха Хьасани. — Цхьа саг вац нарех хьаьнала къахьегаш, цхьан дийнахьа заха да хьунагIа ваха. Цел бе белла кхой тIа оасар лаьмлгал хьекха доагъар лаьххна. Уж наьха рузкъа дуаш лелаш ба. Иштта леза уйла йолаш вар кхоана набатте текта Iовдарха а.

Цхьа цIира даьнача гIолла Хьасан сайрийна бал хара чувеча. Маликат йоаллап шоай бешкарта тенначa детIара дхьа башка етт бетташ.

— Хьанаб ер? — цецваьнна сесага бIарахьежар хьатIавена Хьасан.

— Исраили Баширн баьхкар ер боалабеш. Беркате хилба шун етт. — аьнна лоала а баькин дIабахар уж. ТIаккха вай хила безаш беций ер? — аьлар цунгахьа хьа а хьежа юхь сийрдаьннача Маликата.

ТIаккха сакхийра Хьасана ахча Iо а дилла шоферашa шоашта из ийна хиларах. Цар бIайхача безамо дог хIоах а дах хи тIадамаш Iоахкаделар цун бIаргех; дунен тIа мел долча хIамал дезагIа даха везаш хилар.

ХIава доцца гIорг. Я. ЦУЕВА фотоэтюд.

Книжкашцара бувзам совбоаккхаш

Советски сага духовни вахаре лоархIаме моттиг дIалоаш библиотекаша — къахьетамхошта коммунистически кхетам балара йолча идеологически а Iилман-информационни а учреждешa.

Библиотекашта хьалхашка латтача декхарех кертера дар да книжкашех наьха безам болийтар. Цу гIулакха дукха къахьег тха библиотеко. Эггара хьалха тхо хьож берашь уйла а еш книжкаш деша Iомьде. Цу гIулакха лаьрхIа тайп-тайпара методаш лелаю оаха. Берий библиотекай болхлоша къаьстта теркам тIадоаттабу къоначa книжкаш дешаршна беча балха. Цар дикагIа доладе книжкаш берашта деша могаду. Шоашта эша книжка хьахержа, цунца болх бе Iомаду уж. «Знаней мехка никъ бар». «Книжка — знаней хьаст». кхыйола стендаш я тха библиотеке. Уж стендаш йолча беседаш, литература обзораш ю.

Дукхача книжкашта юкъера шоашта дезар хьахаржа, хьахерхараштa юкъера берий хаттарашта жоп лургдола моттигаш хьалаха Iомаду берош библиотекараша. Иштта Iомаду уж доккха хилча боккхагIчарна лаьрхIача библиотекера а книжкаш дешаргдолаш.

Книжкаш дешачарна хьалхашка уттача хаттарашта кийча жоп дала ца а гIерташ, каталогех, справочникех пайда а эцаш шоашта деза литература лаха Iомабу оаха уж. Тхоай книжкаш дешарашца къамаьл дича хов тхона малагIча литератураца безам ба цар. Йий цар цIагIа библиотекаш, тхогара малагIа литература деза царна. Царна фу деза хайначул тIехьагIа новкъостал ду оаха идейно - художественни чулоацамга диллача дикагIа дола литература хьалаха.

Книжкаш дешарий къаьстта теркам тIабохийт оаха хоадам бола тема йола книжкаш хьалахара. Цу тайпара долча книжкашта юкъера башхалолаш йоаийт, книжкай цIерий а предметий а указателех пайда ийбе, энциклопедий эша оагIув хьалаха Iомабу.

Цхьайолча хана книжкаш дешараша ца эуш юс царна ха безам болча деша жоп лургдола выставка е плакат. Иштта гIулакх нийсделча выставка йолча саг дIахьожаву оаха, эша литература лаха новкъостал ду. цул обзор ю. Оаха теркам тIа я бахийто зув саго книжкех пайда миштa эц, шийн хиннаьа цунна новкъостал ду.

Кхуш боагIача кагийча наьха книжкашцара безам хувца а туш, дегIаух, Ца безам боагIача бесса дегIа кхувлара дукха болх бе беза. Цул чулоацам кIоаргагIа хургба идейно - тематически лард йола книжкаш цар дукхагIа дешаргдолаш лостам теле.

Библиотеке керда литература массаза дихь кагирхошта дIахойт царна юкъе дикагIа дараш малагIаш да. Книжкаш деша нах тIахьелаш оаха дIадовзийт вай дай-мехкарча а доалол дехьарча а йоазонхой дикагIа дола литература.

Саббаре, хьакъал долаш дикагIа йола произведенеш книжкаш дешачарна могаслга — тхона хьалхашка латта кертера декхар.

Книжкашта наьха безам тIабохийташ оаха теркалду цар мел за лаьнай, цар сенца безам ба. Бера вала деиз кулгал а деш, литературана уйла тIаерзаеш ца хилча кхерам ба уж боккхий хилча цар книжкашцара безам боар. Цудухьа дикагIа йола произведенеш мога а еш, книжкаш дешарий художественни чам дегIаккувга гIерт тхо, шерью цар книжкаш дешара опыт.

С. ГАЗДИЕВА,
Назрановски центральни библиотека болхло.

Шоай болх безаболийт

Массехк шу да Гудермесски локомотивни депо болхлошкех № 116 йолча жаминнаьхьа юкъерча школа дешархоштех юкъе айкха бувзамаш тоссаденна.

ХIара класса тIачIоагIъаьь я депо къаьст-къаьстача цехий бригадаш, сменаш. Депо комсомола комитето шионерски отрядашка болх бе хьахержав хьинар долаш вола ткъо комсомолец - вожатн. Бераштa юкъе болх дика беш ба депо комсомольцаш А. Гаврилов, В. Галбев, Л. Козуб, кхыбараш.

Вожатеша депо толашагIболча производственникашa дешархошта дувц шоай баллах лаьна. Депо экскурсеш чакхъяхарна кхуьш боагIарий безам тIаберзабу цунна. Цудухьа хIара шера школе дийша баьннарех дукхабараш депо балха увтт.

Иштта кхуьш йоагIача тIехьенна профессиональни лостам балара хьехархошта дика новкъостал ду шефаша.

А. ИЗМАЙЛОВ.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

27 сентябрь
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Iуйранара гимнастика.
9.05 — «Зинор». Художественни фильм.
10.15 — «Киноношкьбара клуб».
11.15 — «ДIалоах В. Будкина».
Чаккдаьлча — кердадараш.
14.30 — Кердадараш.
14.50 — «Юрта ди». Кинопрограмма.
15.30 — «Истори материалистически хьисапе кхетадара».
16.00 — «Шахматни школа». «Кlай лады».
16.20 — «Шоаш дола моттиг къилала, эрманашI».
17.00 — «Универсиада-79». Москвера передача.
17.35 — Печчаькхалкка Волжски эрсий халкъа хора концерт.
18.00 — «Книжкаш — доттагIалла кхьайташ». Дунен халкъий юкъарча хальха книжкай Московски выставка-ярмарка балха итогех.
18.30 — «Сакъердаме моткаш».
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — «Боахама механизм арга йоакхаш». СССР Iилмий Академе вице-президента академика П. Н. Федосеева къамаьл.
19.20 — «Дацлургдоаца киноленташ». «Iалом юкс». Художественни фильм. Хьалхара сери.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Iина юкс». Художественни фильм. ШоллагIа сери.
Чаккдаьлча — «Тахан дунен тIа». Информационни выпуск.

II ПРОГРАММА

8.30 — Перглачай программа.
8.40, 9.50 — Природоведени. 4-гIа класс. Искусственни спутникаш.
9.00 — Гаьнарча маьхбоален Iилман центр. Нийслагlа передача.
9.30 — «Аьшрий дунен тIа».
10.10, 14.15 — Къамаьа де испански меттала.
10.40, 11.40 — Астрономи. 10 класс. Седкъай сигнал.
11.10 — ПТУ дешараштa. Истори. Коллективизаццa бола никъ.
12.10 — Студенташта - заочникашта. Лакхара математика. II курс.
13.25 — Марксистско - ленински этика — морала Iилман теори. КПСС XXV съезда керда саг прявстенин дегIаволалдар».
14.45 — Субтитрашца дола «Керта болца гира бахрий» яха художественни фильм.
16.20 — «Маьта чIоагIдеелар болат». (Н. Островский ваь 75 шу дизарга).
17.10 — «Пильшаш» яха телевизионни фильм.
18.15 — «Нохч - ГIалгIайчу гIолла».
18.35 — «Заманхо» (гIалгIай меттала).
19.05 — «Георг Отси операш». Фильм-концерт.
20.00 — «Бийса даьккала кийла, шун, бераш!».
20.30 — «Республика кхашка». Юртбоахама обзорени.
20.40 — «Арахьарча политика несорех». Академика А. Л. Нарочницкес енна интервью.
21.00 — Возрождене замки искусство. 14—15 бIаьшерашкара Итали. Архитектораши скульпторашi.
21.40 — Искусства мастерий концерт.

28 сентябрь
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Iуйранара гимнастика.
9.05 — «Дицлургдоаца киноленташ». «Iама юкс». Художественни фильм. 1-ча 2-ча сереш.
Чаккдаьлча — кердадараш.
14.30 — Кердадараш.
14.50 — «СибарегIех Гаьнарча Малхбоален гIолла». Кинопрограмма.
15.45 — «Горизонт». Ленинградера передача.
16.40 — «ДIалоах «Кобза» яхача украински - инструментальни ансамбле.
17.10 — «Н. Островско творчества антIонаш». Ваь 75 шу дизарга.
18.00 — «Москваш москвичаш».
18.30 — «Бераштa йола стихаш».
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — Футболах йола СССР чемпионат. «Динамо» (Киев) — «Спартак». Киевера трансляци.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Шун письмосх». Музыкальни программа.
22.20 — «Тахан дунен тIа». Информационни выпуск.
22.35 — «Мастер лакхилар». Iилма-популярни фильм.

II ПРОГРАММА

8.30 — Передачай программа.
8.40, 9.30 — Природоведени. 2-гIа класс. Гуйран белгалонаш.
9.00 — Гаьнарча Малхбоален Iилман центр. ПхелагIа передача.
9.30, 13.45 — Музыкал бола фильм.
10.10, 14.40 — «Английски метт».
10.40, 11.40 — Истори. 7-гIа класс. Вай Дай-мехкара эггара къаьнагIа йола ниччахьалкхенаш.
11.10 — ПТУ дешархошта. Физики. СССР бувзама гIуланаш дегIаар.
12.10 — Студенташта - заочникашта. Лакхера математика. II курс. Лаьхерча дегIа дифференциальни уравненеш. 2-гIа дакъа.
13.25 — Советски бокъо. Социалистически Федераци. 14.45 — «Эйрай — дорга».
16.10 — «Звездочет».
17.00 — «Мичман Панин». Художественни фильм.
18.35 — «Старт».
18.05 — «Нохч - ГIалгIайчу гIолла».
19.15 — «Массала а хургдола, ахкаргдоаца доттагIаз дIадоладалар» (нохчий меттала).
19.35 — Киножурнал.
19.45 — «ГIулакха тешаме хилар». Телезарисовка (нохчий меттала).
20.00 — «Бийса даьккала кийла шун, бераш!».
20.25 — «Къонахчар тодамаш — оятчаетнини!».
21.00 — «Московски Кремла архитектура». Телевизионни документальни фильм.
21.40 — «Мюраннай вахара». Художественни фильм.

РАДИО

27-гIа сентябрь

6.40 — «Юрт: гIулакхаши проблемаши» (гIалгIай меттала).
6.55 — Ашараш.
7.10 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.25 — «Сердало» газета обзор.
7.30 — Хоамаш.
8.25 — «ДIалоах Халниен Iалгн
8.40 — «Шоана, кхалнаха». Радиожурнал (гIалгIай меттала).
9.15 — «Депутатий гIулакхаш». Корреспонденци (гIалгIай меттала).
9.30 — Ден тезаса (эрсий меттала).
9.40 — Машникиькерий Денгн. «Патмисгин хьалвалаттаоваш» (гIалгIай меттала).
16.00 — Передачай программех хаоттамах бола хоами.
16.01 — Лаьхсшара безама хьахьэрча иллей концерт (эрсий меттала).
16.20 — «Деза лоIамца» (нохчий меттала).
16.40 — «Микрофонна Грозне гIолла» яха радиовыпуск (эрсий меттала).
18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала).

28 сентябрь

6.40 — «Юрта лIанараш» (эрсий меттала).
7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор.
7.25 — «Ленинан некъ» газета обзор.
7.30 — Хоамаш.
8.25 — «Сийле хийла кхалнахьта ийкъа». Концерт - композици (нохчий меттала).
9.15 — «Атеиста радиожурнал» (гIалгIай меттала).
9.30 — Ашараш (нохчий меттала).
9.45 — «Ферма цIена уголок» (гIалгIай меттала).
16.00 — Передачай программех хаоттамах бола хоами.
16.01 — «ДоттагIий оазаш» (эрсий меттала).
16.15 — «Литературни Нохч-ГIалгIайче» (нохчий меттала).
16.35 — Халкъа ашараш (гIалгIай меттала).
18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала).

ДЕЗА НОВКЪОСТИЙ!
1980 ШЕРА
«СЕРДАЛО»
ГАЗЕТА ЯЗЛЕ

Газета язлу бувзаш ерригача отделенешка а промышленноста предприятешкарча, транспорта, гIишлошъеча организацешкарча, дешара заведенешкарча, колхозашкарча, совхозашкарча, учреждешкарча, общественни организацешкарча невайовзув йоаржадеча общественни уполномоченешка а гIолла.

ГАЗЕТ ЯЗДАРА МАХ: шера — 3 соми 12 кепиги; цхь бетта — 1 соми 58 кепиги.

ДИЦ МА ЛЕЛАШ «СЕРДАЛО» ГАЗЕТА ХАННАХЬА ЯЗЛЕ!

Хаоттам

Тахан республике гIоллен Грозненски кIезиг-дукха морхаш а йолаш. Йоачан а йоацаш. Iуйрийна цхьайолча моттигашка дохк а доаллаш, малхбоалехьара секунде 3 — 8 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура республике 25 — 30. Грозне 28— 30 градус йоахал йолаш хилен тарлу.

Кхоана хувцалуш морхаш а йолаш. Йоачан а йоацаш, тайп-тайпарча оагIонашкахьара секунде 3 — 7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура бийсана 8 — 12, дийнахьа 21 — 26 градус йоахал йолаш хилен тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске ул. 92. Телефонаш: редактора — 9-24-06; редактора заместителя — 9-24-03; бехктонхама секретара — 9-24-00; отделий: партийни дахара — 9-24-04; промышленностен транспортен — 9-24-01; юрта боахама — 9-24-06; культуры — 9-24-05; кехаший — 9-24-07; корректорсне — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора 9-24-06; заместителя редактора — 9-24-03; ответственного секретаря — 9-24-00. отделов: партийной жизни — 9-2404; промышленности и транспорта — 9-24-01; сельского хозяйства — 9-24-06; культуры — 9-24-05; писем — 9-24-07; корректорской — 2-89-88.

Газет арадувл шинарей, ерен, шоаттен деношка.

ОФ02320. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 5711.